

SHIB-A-VISA

Nr.4

2012

Årgang 15

SHIBASHOP:

Se www.norskshibaklubb.no for priser og mer informasjon!

FORSIDEBILDET

Julemodus

Foto: Anh Thu Pham

BAKSIDEN

Valpelek

Foto: Laila Nagel

UTGIVELSESPLAN

Nr. 1 Mars (Manusfrist 15/2)

Nr. 2 Juni (Manusfrist 15/5)

Nr. 3 September (Manusfrist 15/8)

Nr. 4 Desember (Manusfrist 15/11)

ANNONSEPRISER

Helside i enkeltnummer 100,-

Helside helårsannonse 300,-

Halvside i enkeltnummer 75,-

Halvside helårsannonse 250,-

Kommersielle annonser: 3x pris**MEDLEMSKAP**

Kontakt kasserer for priser og fremgangsmåte.

STOFF TIL SHIB-A-VISA

sendes Lisbeth Høyem,

Leiraplassen 6, 7710 Sparbu

E-post lisbeth@akinuba.no

Bilder ønskes i jpg og min 300dpi

Redaktøren forbeholder seg retten til å bruke, redigere og forkorte innsendt materiale.

SORT-HVIT OG FINE FARGER

Shib-a-visa utgis i sort-hvit,

men ca 4 uker etter utsendelse kan

du finne artikler og bilder i farger på

www.norskshibaklubb.net!**KLUBBEN PÅ NETT:**www.norskshibaklubb.net**KLUBBENS KONTO:**

9486.05.45343

**HUSK Å MELDE FRA
HVIS DU FLYTTER!****INNHOOLD:**

Shibashop	2
Innhold	3
Styret og kontaktpersoner	4
Lederens side	5
Redaktørens side	6
Referater	7
Oppdretterseminar	11
Valg 2013	12
Meld fra til oss i dyrepolitiet	13
NIPPO Grand National 2012	15
Shibaer på fjelltur	18
Shiba treff i Bardu	24
Betaler i dyre dommer...	29
Hund i kulden	32
Årskonkurransene	42
Norsk vinner 2012	45
Utstillingsresultater	48
Informasjon fra NKK om Raseforvaltning og RAS	53
Juleannonsen	65
Valpekassen	66

STYRET:

Leder Ann Margot Whyatt

Mob 920 30 772

e-post: leder@norskshibaklubb.no

Nestleder Bjarne Jåtten

Tlf 51 42 24 88 Mob 915 56 625

e-post: bjarne.jaatten@osjord.no

Sekretær Sandra Janzsó

Klubbens adresse:

Siriusveien 16, 1407 Vinterbro.

Mob 473 99 069

e-post: sekretar@norskshibaklubb.no

Kasserer Christen Johansen

Mob 908 54 955

e-post: kasserer@norskshibaklubb.no

Styremedlem Lone Fillipsen

Tlf 77 68 05 97 Mob 995 94 074

e-post: hfillips@online.no

Styremedlem Solvor Nærland

Tlf 55 31 37 84 Mob 481 18 971

e-post: solvor@shibaliv.com

Styremedlem Torstein

Gleditsch

Mob 958 06 490

e-post: torstein@gleditsch.net

Varamedlemmer

Eirik Knudsen

e-post: eirik@shibatroll.com

Michael F Lunde

e-post: lunde.michael@yahoo.com

KONTAKTPERSONER:

Sørlandet Bente K. Pedersen

Tlf 37 04 15 34 Mob 993 85 748

e-post: habagou@tele2.no

Østlandet og utstilling

Laila Nagel

Tlf 33 05 88 83 Mob 916 68 579

e-post: l-nag@online.no

Vestlandet Christen Lang

Tlf 55 95 17 01 Mob 909 81 295

e-post: chr-lan@online.no

Midt-Norge og lydighet

Sissel Skjelbred

Tlf 74 14 32 69 Mob 975 67 022

e-post: k-svends@online.no

Nord-Norge Lone Fillipsen

Tlf 77 68 05 97 Mob 995 94 074

e-post: hfillips@online.no

Agility Lise Komisrud

Tlf 63 96 99 78 Mob 916 87 047

e-post: lisekom@online.no

Bruks Halvor Størmer

Mob 913 29 027

e-post: halvor.stormer@nfk.no

Valpeformidler Ann Margot

Whyatt Mob 920 30 772

valpeformidler@norskshibaklubb.no

Sunnhetsutvalget

Leder: Lisbeth Høyem.

Christen Lang, Eivind Mjærum,

Solvor Nærland.

Lederens side

Obs ... ..

så var jula her att. Den kjem alltid som ”julekvelden på kjerringa”.... i vert fall på meg, eg skulle ha gjort så mykje meir.

Det har atter vore eit aktivt shiba-år med mange ulike aktivitetar. Alt frå kurs, treff, turar og for enkelte, ulike typar konkurransar. For meg har dette året vorten spesielt, med tur til Japan og NIPPO Grand National. Ein fantastisk tur. I tillegg til å få vera turistar i eit vakkert land, fekk me sett svært mange flotte shiba'ar. Me fekk òg sett mange flotte shikoku'ar og nokre kisu'ar. Eg må tilstå at shikok'en verkeleg fasinerte meg, og i år var det ein shikoku som vart BIS på hovudutstillinga til NIPPO for den japanske rasen.

Etter jula kjem nyttårskvelden. Den verste kvelden i året for mange hundar, med rakettar og mykje smell. Me må taka vare på hundane våre så godt me kan. Prøva å førebygga så ikkje fleire shiba'ar vert skremt. Det er svært trist at det å koma gjennom kvelden til det nye året er så vanskeleg for så mange.

No når året nærmar seg slutten ynskjer eg å takka alle dei frivillige som stillar opp og gjer ein kjempe jobb for klubben, enten som styremedlem, kontaktpersonar eller som medlem av ein komité eller eit utval. Tusen takk! Så ser me fram til eit svært aktivt nytt shiba-år. Det startar allereie helga 19. – 20. januar 2013 med oppdrettarseminar. Hugs og meld dykk på!

Vil med dette få ynskja alle ei riktig god og fredfylt jul og takka for det gamle.

Ann Margot

Redaktøren har ordet

Så er det den tiden på året igjen! Man tjoner på og føler at man ikke rekker alt. Og dagene går så altfor fort. Det nærmer seg jul!

Min førjulstid har vært preget av akitavalpene, som jeg gjerne skulle ha vært mer sammen med før de dro. Og så har det vært travelt med planlegging av Oppdretterseminaret, og selvfølgelig Shib-a-visa.

Takk til alle som har sendt bidrag, små og store! Dere har gjort jobben litt lettere. I følge min bunke, laget jeg "mitt" første medlemsblad for klubben i april 2000. Og siden har mange nummer blitt puslet sammen. Jeg har mange ganger følt at mine tekniske kunnskaper har vært for små til at jeg har kunnet laget det bladet jeg egentlig ville laget, men jeg har gjort så godt jeg kunne.

Det siste året har dessverre motivasjonen for å lage Shib-a-visa blitt mindre. Det blir rett og slett for mye jobbing i perioder, og jeg har brukt mange sene kvelder på ferdigstilling.

Jeg har prøvd å lokke til meg noen som kunne overta redaktørjobben, men ingen har "gått i fella". Nå er den oppgaven lagt over på styret, og jeg håper de kan komme opp med noen som har bedre tekniske kunnskaper enn meg, og med masse frisk entusiasme. Så kan jeg heller bidra med stoff, men slippe selve ansvaret med å få Shib-a-visa ut til dere!

Jeg ønsker dere alle God jul og godt nytt år, og så håper jeg at jeg ser MANGE av dere på Oppdretterseminaret!

Lisbeth

Referat fra styremøte i NSK 8. november 2012

Til stede: Ann Margot, Christen, Lone, Bjarne og Solvor

Forfall: Torstein, Sandra, Michael og Eirik

Sak 68/12: Post/info

- Fra NKK: Bekreftelse på hvem som er påmeldt til NKKs 51. ordinære representantskapsmøte. Tas til etterretning
- Fra NKK: Ber oss publisere info om NKKs Oppdretterskole trinn 1 i region Oslo og Akershus, som er siste kurs i serien foreløpig. Vi har lagt ut infoen på klubbsiden.
- Fra NKK: Endelig info om endring av tidspunkt for utsending av medlemskontingent. Den blir nå sendt ut i januar. Dersom det medfører problem for noen klubber, vil de få hjelp av NKK. Tas til etterretning.
- Fra NKK: Orientering om at Per Kristian Andersen er innvilget gruppeautorisasjon for gruppe 5. Tas til etterretning.
- Fra NKK: Høring vedrørende uttaksregler for landslaget i agility 2013. Høringsfrist er 2. desember. Tas til etterretning og sendes til vår kontaktperson Lise til orientering.
- Fra NKKs økonomisjef: Hovedstyret i NKK har fått en bestilt en rapport vedr evt økonomiske misligheter. Rapporten viste ingen funn, men foreslo tiltak for bedre økonomisk kontroll.
- Fra NSK: Lisbeth og Christen L. fra SU er påmeldt til NKKs avlsråds kurs 26. og 27. januar 2013 i Sørmarka.

Sak 69/12: Økonomi

Christen informerte om økonomien, som var sunn med fortsatt god likviditet.

Sak 70/12: RAS

Som det framgår under sak 68/12, skal Lisbeth og Christen L fra SU delta på NKKs avlsråds kurs i januar, der RAS er et av temaene. Dette vil bli starten på RAS-arbeidet til SU.

Sak 71/12: NKKs nye rutiner for håndtering av dispensasjonssøknader fra de etiske grunnreglene for avl og oppdrett og for brudd på disse.

En viktig endring er at raseklubbene vil få anledning til å uttale seg før vedtak blir gjort. Styret ser positivt på at raseklubbene tas med på råd i slike saker. Ved å få kjenskap til søknader og brudd, blir det dessuten lettere å forvalte rasen på en god måte.

Sak 72/12: Distriktskontaktene – geografisk oversikt

Bjarne vurderer inndelingen og evt endring sammen med nåværende og potensielt nye distriktskontakter. Lone forhører seg om det evt er kandidat i Nordland.

Sak 73/12: Klubbhelg

Se sak 64/12. Klubbhelgen blir 7.-9. juni. Lisbeth får styrets velsignelse til å leie lokalene der klubben hadde forrige jubileumsfest for kr 6600 for hele helgen. Styret har ingen innvendinger mot forslaget om kuvertpris på kr 350,- for en 3-rettersmiddag. Evt kan kuvertpris økes noe for å dekke kostnader ved aktivitetene. Styret er mottakelig for ideer og forslag. Lisbeth og Sissel anmodes om å jobbe videre med planleggingen. Styret vil se på budsjettet for 2013 på neste styremøte (desember) for å se hvor mye vi kan avsette til denne helga.

Sak 74/12: Besøk en shiba

Forslagsstilleren Sandra har sendt oss et dokument med forslag til innhold og administrasjon. Siden hun har forfall ønsket styret å utsette saken til neste styremøte når Sandra er med og kan belyse den personlig.

Sak 75/12 Offisiell gave til NIPPO

Halve styret skal til Japan medio november for å oppleve den store nasjonale NIPPO-utstillingen og for et besøk på kontoret til NIPPO-ledelsen/administrasjonen. Det er forslag om at de overrekker en offisiell gave fra NSK.

En egnet gave er vinkaraffel med klubbens emblem på. Etter forespørsel til Lisbeth i utstillingskomiteen har vi fått opplyst at klubben ikke har flere slike, og heller ikke andre gjenstander med klubbens emblem på. Christen Lang vant på Japanspesialen 2012 en slik vinkaraffel med emblem på. Han er villig til å gi denne premien mot å få en tilsvarende tilbake som erstatning.

Styret vedtok at gruppen som reiser til Japan skal overrekke vinkaraffelen med klubbens emblem på som gave fra NSK under besøket på NIPPOs kontor. Christen får tilbake en tilsvarende i forbindelse med at det skal bestilles nye premier til Japanspesialen 2013. Lisbeth bes bestille en slik til Christen + noen ekstra som klubben kan ha i tilsvarende situasjoner i framtiden.

Sak 76/12 Eventuelt

1. Forslag fra Lisbeth om å bestille og gi shibavotter til Eiko Spæren og Toshinori Omura, som la ned et stort arbeid for å få japansk dommer til Shibaspesialen 2013. Styret vedtok forslaget og ber Lisbeth ordne det.
2. Sekretærens mailadresse fungerer ikke helt. Christen sjekker innstillingene og tar kontakt med Sandra over helgen.
3. Info om NSK til nye valpekjøpere: Forslag om å be oppdrettere om å få adressen til valpekjøpere for å sende dem et eks. av Shib-A-Visa. Forslaget tas opp som egen sak på styremøtet i desember.

Neste styremøte er 6. desember kl 21,00. Merk tidspunktet!

Referat ved Solvor

VOM OG HUNDEMAT

- din våtfôrspesialist

Vi er Vom og Hundemat sin distributør på vestlandet, ifra Grimstad til Sogndal. Vi ønsker nye forhandlere i hele distriktet, samt storforbrukere kan ta kontakt for et kanontilbud på våtfor og tørket snacks.

Pro Pet

DET NATURLIGE VALGET

KONTAKT OSS PÅ

Tlf.: 4000 6472

E-post: post@propet.no

NSKs OPPDRETTERSEMINAR FOR SHIBA

19. – 20. januar 2013

Sted: Best Western Oslo Airport Hotell.

"Til tross for sin størrelse, har den minste av de innfødte Japanske raser bevart sine forfedres sjel. De som kun beundrer den iøynefallende hellning av dens hode og vippende hale, undervurderer denne rasen alvorlig. Det ideelle er funksjon av sinn og kropp, begge deler må være korrekte. Som oppdrettere må vi respektere opprinnelsen og formålet med denne rase fra gammel tid.

Etter som Shibaen fortsetter å øke i popularitet som familiehund, er vi nødt til å huske, som den avdøde Mr. Watanabe skrev; Godmodighet må avles inn i våre Shibaer sammen med dens verdsatte livlige dristighet."
Fra et shibaseminar laget av The National Shiba Club of America

**Er du opptatt av fremtiden til rasen shiba?
Vil du lære om avl og oppdrett?
Er du hannhundeier, oppdretter eller et engasjert medlem?**

**Sunnhetsutvalget i NSK inviterer til
Oppdretterseminar for shiba!**

Program:

Lørdag 10 - 17 ved veterinær Kristin Aukrust, NKKs avlskonsulent Generelt om genetikk og avl Avl i små populasjoner Atferd og avl Hudproblemer/kløe RAS- rasespesifikke dommeranvisninger Eventuelt, spørsmål og diskusjoner	Søndag 10 - 16 ved Sunnhetsutvalget Gjennomgang av rasekompendiet (Mini dommerkonferanse) Helseundersøkelsen Fødsel og fødselsproblemer Erfaringsutveksling Avlsmål for rasen? Veien mot RAS Oppsummering og spørsmål
--	---

KURSAVGIFT "DAGDELTAKER": 700,- (Ikke-medlem 1200,-)

Inkludert; Seminar begge dager, lunsj begge dager og servering i pauser.

KURSAVGIFT "HOTELLPAKKE": 1 400,- (Ikke-medlem 1900,-)

Inkludert; Overnatting i enkeltrom, 3-retters felles middag lørdag, seminar begge dager, lunsj begge dager og servering i pauser. (Hvis du ønsker å ha hund på rommet, må dette fremkomme i påmeldingen, og det påløper en avgift på 150,- til hotellet. Antallet hunderom er begrenset, først til mølla gjelder!)

PÅMELDING SKJER TIL LISBETH HØYEM, lisbeth@akinuba.no
snarest! (Siste frist 1.1.13)

**Påmeldingen må bekreftes med innbetaling
av avgift senest 1. januar 2013
til klubbens konto 9486.05.45343**

Valgkomiteen ønsker innspill til valget i 2013

Følgende verv er på valg:

Nestleder (2 år)

Sekretær (Suppleringsvalg 1 år)

Kasserer (2 år)

Styremedlem (2 år)

Varamedlemmer, 3 stk, 1 år

Revisor (1 år)

Vararevisor (1år)

Valgkomiteen, 2 stk (2 år)

Vara valgkomiteen, 2 stk (1år)

Forslag til kandidat:

Formelt forslag på person til verv. Kandidaten skal være forespurt og ha sagt seg villig til å stille til valg. Det skal følge med en kort presentasjon av kandidaten. Før selve årsmøtet, må det sendes inn en presentasjon som skal vedlegges årsmøtetpapirene.

En person som er fremmet som forslag skal stå på stemmeseddelen selv om personen ikke blir valgkomiteens forslag.

Tips til kandidat:

Uformelt tips om noen du mener valgkomiteen bør se nærmere på. Man trenger ikke å ha spurt den aktuelle kandidaten.

Tips som ikke fører frem til at personen fremmes fra valgkomiteen, kommer ikke med på stemmeseddelen.

Det blir også mulighet til å fremme motkandidater etter at Valgkomiteen har lagt frem sin innstilling ved årsmøtekonngjøringen.

**Tips og forslag sendes til valgkomiteen
v Christen Lang; chr-lan@online.no
senest 20. januar 2013**

Meld fra til oss i dyrepolitiet

fra www.moss-avis.no

av Marit Karoline Rygner , Veterinær/inspektør Mattilsynet Ytre Østfold

Dyrene har vært mat, arbeidskraft og venner for oss mennesker i tusener av år. Synet på dyr, hvem de er og hvordan de skal behandles, har opptatt oss like lenge.

Forholdet til dyr har i noen kulturer vært preget av fellesskapsfølelse og respekt, mens andre har fokusert på dyrenes nytteverdi. Uansett om dyret er for selskap eller produksjon skal det ha det så godt som mulig.

I følge den engelske Brambellkommisjonen som utredet begrepet dyrevelferd i 1965, oppsummerte den ideelle velferd for husdyr i form av de fem friheter:

Frihet fra sult, tørst og feilernæring

Frihet fra unormal kulde og varme

Frihet fra redsel og stress

Frihet fra skader og sykdom

Frihet til å utøve normal atferd

Jeg er veterinær og jobber med dyrevelferd i Mattilsynet, Distriktskontoret for Ytre Østfold. Mattilsynet forvalter dyrevelferdsloven og arbeider for at alle dyr skal få dekket sine grunnleggende behov. Mattilsynet gir veiledning, pålegger nødvendige tiltak, og kan også ta dyr i forvaring eller avvikle dyrehold. Dyrevernemndene er en del av Mattilsynet. Dyrevernemnda hjelper til i det lokale tilsynsarbeidet med dyrevelferd, som lekmenn.

Jobben min er spennende, frustrerende, engasjerende, skremmende, morsom og ofte trist.

En stor del av min arbeidsdag styres av innkomne bekymringsmeldinger. I Dyrevelferdsloven heter det blant annet at «enhver som har grunn til å tro at dyr blir utsatt for mishandling eller alvorlig svikt vedrørende miljø, tilsyn og stell, skal snarest mulig varsle Mattilsynet eller politiet.»

Og nettopp denne varslingen er så viktig for vårt arbeid. Vi trenger å vite hvor dyrene som lider er.

Du må melde ifra dersom du tror et dyr ikke har det godt. Og det gjør du på www.mattilsynet.no på linken øverst på siden kalt: «**VARSLER MATTILSYNET**». Du kan velge å være anonym. Hvis du varsler, bidrar du til at færre dyr lider.

Når du varsler om dyrevelferd, går meldingen til en veterinær i Mattilsynet. Alle bekymringsmeldinger blir undersøkt. Tiden det tar fra du varsler til vi er ute hos dyreeier varierer på alvorlighetsgraden. Mattilsynet får inn mange meldinger og vi drar raskt ut på de alvorligste meldingene.

Alle meldinger, dyreeiere og dyr er forskjellige. Noen meldinger er lette å bekrefte eller avkrefte, andre svært vanskelige. På et tilsyn snakker vi med dyreeier og stiller spørsmål rundt dyreholdet, det er viktig å se på samspillet mellom dyr og eier. Virker dyret tillitsfullt? Skvetter det til ved raske bevegelser? Hvordan reagerer dyret på eiers kommando? Vi tar en vurdering av dyrets helse. Er dyret i normalvekt? Ser det ut som at dyret er friskt? Er pelsen stelt? Klørne klippet?

Tilsynet kan ende med en konklusjon om at dyret har det godt, ofte trengs noen små endringer i dyreholdet, da kan vi enten «påpeke plikt» og utdype eiers plikter eller varsle vedtak og gi en frist for når eier skal ha ordnet opp. Dersom det er en mer alvorlig svikt i dyreholdet kan vi varsle hastevedtak for å få eier til å ordne opp umiddelbart.

Dersom dyret ikke har det bra, og det enten kommer til å ta tid for eier å ordne eller vi finner at eier ikke er i stand til å ta vare på hunden på en god nok måte, tar vi hunden i midlertidig forvaring og setter dyret på en karantenestasjon. Fra midlertidig forvaring kan det gå tre veier; i de tilfellene der eier har ordnet opp får eier tilbake dyret, hvis ikke vil vi konkludere med avlivning eller, der det er mulig, omplassering av dyret.

Ved vårt kontor i Ytre Østfold får vi ca. 300 bekymringsmeldinger i året, hittil i år har vi tatt 7 hunder, 12 katter og en rotte i forvaring, og gitt mange krav til alle slags dyreeiere. Vi må ofte ut å avlive tydelig syke villkatter som eier enten har dratt fra, eller som har gått seg bort fra eier og som derfor ingen tar seg av.

Bekymringsmeldingene inkluderer både kjæledyr (hest, hund, katt, rotter, kaniner, papegøyer osv.) og produksjonsdyr (som storfe, småfe, gris og fjørfe). I tillegg til bekymringsmeldingene drar vi ut på rutinetilsyn. Husk at det er dyreeiers ansvar at dyrene har det bra, men Mattilsynet skal se til at dyreeiere gjør jobben sin.

Dersom dyreeier bryter loven og ikke håndterer dyrene på en god nok måte, har Mattilsynet rett og plikt til å gripe inn. Vi kan ta dyr i forvaring, omplassere dem eller avlive om nødvendig.

NIPPO Grand National 2012

Av Christen Lang

BIS NIPPO Grand National 2012; Shikoku, IYO NO GAKUSHUN

Vi var en liten gruppe på 8 personer fra Norge, 2 fra Kanada og vår guide, japanske Chieko Sugiyama som er bosatt i Spania, som dro sammen til Japan for å overvære Nippo Grand National 2012.

NIPPO er raseklubben for Shiba i Japan. Alle de utstilte hundene på denne viktige utstillingen må kvalifisere seg på regionale utstillinger i løpet av året for å kunne delta. NIPPO Grand National arrangeres hvert år i slutten av november og er finale utstillingen i NIPPO. Den arrangeres på forskjellige steder i landet hvert år. I år var den lagt til den lille byen Ashikaga som ligger litt nord for Tokyo i Tochigi provinsen.

Utfyllende artikler fra turen vil komme i kommende nummer av Shiba Avis.

Lørdag 17. november var det anmeldt 89 Shikoku, 97 Kishu og 9 Kai. Kai har egen klubb og var ikke med på konkurransen om BIS på Søndagen.

Bilder:

1: BIR Kishu

2: BIR Shikoku

Søndag 18.november var det anmeldt 562 Shiba. Antallet har falt de senere årene. Dette gjelder for alle de japanske nasjonale rasene.

BIR Shiba ble DAIGOROZAKURA Han ble senere på dagen 2 Best in Show.

Utstillingen ble i år mere dramatisk en ønskelig da eieren av best in show hunden, en flott Shikoku fikk et illebefinnende i ringen like før den endelige avgjørelsen ble tatt. Antagelig utløst av stress. Heldigvis gikk det bra med ham men etter det vi fikk høre senere, men hendelsen gjorde et sterkt inntrykk på oss som var til stede.

Shibaer på fjelltur i Jotunheimen fra Sigrid Hansen

Etter lang planlegging og litt att og fram om destinasjon og overnatting fant vi ei langhelg som passa for både to og firbente. 5 voksne og 3 dameshibaer, den minste knapt 10 mnd. Overnatting på hytte i Lom med Besseggen og Galdhøpiggen som mål, intet mindre ☺ klær, sko, gnagsårplaster, hundebånd og ikke minst mat, alt var på plass en tidlig morgen første helga i juli. To og firbente våkna til en nydelig dag, tenk så heldige! Besseggen er målet denne dagen. Alle er spente, hvordan vil dette gå? Blir det lang tur for hundene? Er det bratt og mye stein, vil det bli tøft for føttene til flere enn oss med gnagsårplaster på?? Vi kjører til Gjendesheim hvor ferden videre går med båt over Gjende.

Her får vi en plass på dekk, og Mika slår seg til ro med det .

Vi går i land v Memurubu. Her er det ingen kjære mor, det er oppover det går! Med godt mot og godt humør starter vi på turen opp fra Memurubu og over Besseggen for å ende på Gjendesheim igjen. Vi raster med jevne mellom rom og fyller på med mat og godiser. Turen går godt og alle er i god form. Snart tar vi Besseggen i skue! Det er ett flott skue og alle er spente. Det mangler ikke på flotte motiver, over alt lar vi oss overvelde av hvor flott norsk natur vi har. Å være shiba i norsk natur er heller intet problem, vi hopper fra stein til stein og forserer snø og is, klatring er heller intet problem og formen er upåklagelig!

Med Besseggen i bakgrunn.

Kennel Enerhaugen

Ichiokasow (Nippo reg.)

Vi er tilbake fra en meget hyggelig og interessant tur til Japan sammen med gode Shiba venner.

Med oss hjem har vi 3 nye importere som representere de 3 godkjente fargene i rasen, rød, sesame og black & tan.

Alle hundene kommer fra meget anerkjente japanske opprettere og fører interessante linjer.

Utfyllende opplysninger om hundene samt stamtavler finner dere på vår hjemmeside: www.enerhaugen.net

Vi ser frem mot et nytt år og ønsker alle en hyggelig Jul og alt godt i det nye året.

Jorun Kvalheim & Christen Lang

Sandviksveien 173, 5035 Bergen

Tlf. 55951701/90981295 Fax: 55958402

E-mail: chr-lan@online.no Hjemmeside: www.enerhaugen.net

Kennel Enerhaugen

Ichiokasow (Nippo reg.)

Ny Japansk Import!

Asagumo Go Izumi No Motosou= Asa, er en ung rød hannhund som har oppnådd gode plasseringer på NIPPOs regionale utstillinger i høst og derved ble kvalifisert til å delta på Nippo Grand National 2012 der han fikk Exellent.

Det var en stor opplevelse for meg å selv få lov til å vise Asa på denne prestigefulle utstillingen.

Stor takk til Chieko Sugiyama og Yasumasa Kamen og Shigeru Kato som har hjulpet oss med denne importen.

Jorun Kvalheim & Christen Lang

Sandviksveien 173, 5035 Bergen

Tlf. 55951701/90981295 Fax: 55958402

E-mail: chr-lan@online.no Hjemmeside: www.enerhaugen.net

Kennel Enerhaugen

Ichiokasow (Nippo reg.)

Ny import fra Japan.

Gomaichirou Go Shueisou = Goma kommer fra en av de mest kjendte kennelene for Sesame i Japan.

Stor takk til Chieko Sugiyama og Kosuke Kawakita som har hjulpet oss med denne importen.

Det er Ann Margot Whyatt og Steinar Vatne som har gjort det mulig å ta inn Goma til Norge.

Jorun Kvalheim & Christen Lang

Sandviksveien 173, 5035 Bergen

Tlf. 55951701/90981295 Fax: 55958402

E-mail: chr-lan@online.no Hjemmeside: www.enerhaugen.net

Kennel Enerhaugen

Ichiokasow (Nippo reg.)

Ny Japansk Import.

Med hjelp fra vår nye japanske kontakt i USA, Yumi Hagiwara kennel Hauli Shibas, har vi fått hjem fra Japan Nippo Honbusho Kanseiken vinneren Sumiyoshi Go Kuroryuu = Yoshi. Det finnes kun 1 Shiba utenfor Japan med denne tittelen. Forklaring på tittelen finnes på vår hjemmeside under nyheter. Vi føler oss meget privilegerte som har fått mulighet til å ta denne spesielle NIPPO Shiba til Norge.

Jorun Kvalheim & Christen Lang

Sandviksveien 173, 5035 Bergen

Tlf. 55951701/90981295 Fax: 55958402

E-mail: chr-lan@online.no Hjemmeside: www.enerhaugen.net

Shiba treff i Bardu (Troms) 6. og 7. oktober 2012

Igjen i år var vi i Nord-Norge så heldige at bli invitert til Shiba treff i Bardu. Elin Uhre var også i år primus motor med god hjelp og støtte av Kyrre Halvorsen. Vi hadde fått leie klubbhuset til Bardu Jeger- og fiskeforening. Et stort hus med kjøkken, stue, et par soverom i tillegg en stor, flott og kjempe koselig grillhytte samt tilgang til innhegnet treningsbane for hundene. På tross av det sene tidspunkt på året viste værgudene seg fra sin beste side denne helgen! Vi har for øvrig fått kompensasjon for mangel på sommer i form av en fantastisk høst her i nord.

Med Shibasnuter som veiviser fant alle frem til klokken 13 lørdag. Man kan jo lure på hva andre bilister i indre Troms har tenkt med disse flotte og fargerike hunder langs veien! Vel fremme fikk hundene gå deres obligatoriske snuse/hilse runder. Dernest var det kaffe og kake for de to benete. Undertegnede informerte litt om det klubben jobber med og hadde blant annet en generell gjennomgang av helseundersøkelsen.

Dernest var det tur for alle med 10 hunderelaterte spørsmål – samtlige scoret ganske høyt på denne utfordring! Men de færreste viste at verdens eldste hund ble 26 år (og 9 måneder faktisk!)

I år var det høy testosteron faktor i form av 6 hann hunder og bare 3 tisper (inkl. Shira – en nydelig lille Cavalier frøken). Likevel gikk det forbausende bra uten store konflikter, vi hadde de dog ikke løs i lag. Litt artig var det at på tross av bare 8 Shibaer kom de fra 4 forskjellige oppdrettere!

Etter tur gikk vi til treningsbanen hvor det ble kåring av Nord Norges raskeste Shiba. Denne tittel tok Bonso suverent med sin unge kropp og lange ben! Seierssikkert tok han da også en ekstra runde til ære for publikum. Felles for de fleste

av hundene var at de spurtet pent til eier på innkalling, men da de først kom frem skulle det lekes «katt og mus»! Ingen grunn til at være så lydlig at man blir stående mens man blir koblet når man endelig er sluppet løs og det er så mye spennende at snuse til!!!Det

ble også mulighet for at prøve seg på forskjellige agilty aktiviteter. Her var det nok 16 måneder gamle Ailo som utviste størst talent!

Etter disse aktiviteter fikk hundene hvile seg. Den menneskelige rasen satte gang i aktiviteter på «godis kjøkkenet»! Her ble det laget go´biter av ulike varianter: kylling farse med gulrot, kylling farse med havregryn og kylling filet kokt og tørket i ovn.

Alle sorter ble senere godkjent av våre fire benete venner! Forunderlig nok var denne aktivitet i hovedsak preget av kvinnelig kjønnsormon!

Også menneskene måtte jo ha mat, og det ble fyrte opp i grillhytten. Hver især hadde medbragt egen mat til grillen. Det ble en kjempe koselig kveld med god mat samt masse hundepret og hundekos! Loddsalg hadde vi også for at skaffe penger til dekking av utgifter. Mange fine premier skiftet eier!

Trøtte og mette gikk folk hver til sitt ut på kvelden enten det til bobil, campingvogn eller klubbhuset. Undertegnende hadde lurt til seg privat overnatting hos Elin og Kyrre, så Elin og jeg tok en kveldstur i lag med hundene.

Søndagsmorgen møttes vi klokken 10 og spiste felles frokost. Deretter gikk vi fellestur med hundene i nydelig høstvær. Vel tilbake til klubbhuset var det tid at takke for denne gang, flere hadde flere tyvetalls mil at kjøre før de var hjemme.

Med dette ønsker jeg at rette en stor takk for en kjempe koselig helg. Takken går både til Elin og Kyrre som stod for hele arrangementet og til de som valgte at tilbringe helgen i lag med andre likesinnede «Shiba elskere». Selv om vi var få i år, håper jeg dette høsttreff i Bardu kan bli en fast tradisjon – det er jo så «bjeffende koselig»!!!

Lone Filipsen
Distriktskontakt for Nord-Norge

GOD JUL OG GODT NYTT ÅR!

HILSEN KENNEL NEGI-INU
WWW.NEGIINU.COM

Betaler i dyre dommer for barnehageplass

– til hunden Tatt fra www.tv2.no

Hundeeiere betaler langt mer enn barnehagepris for at sine firbeinte skal få herje i egen hundebarnehage.

Anne Margrethe Konow Lund (80) er matmor til fem år gamle Soto og Truga på 16 år.

– Soto. Kom her! Kom inn, fort, fort, fort. Han får ikke løpe ut!

Lørdagsmagasinet på besøk hos 80-åringen og hundene hennes i Bergen.

– Truga kan ikke gå så mye forstår du, så dermed må jeg gå litt småturer hver dag, men det er veldig avlastning med barnehagen for da kan Soto få ta seg ut, forteller Konow Lund.

– Han trenger litt mer? Han må sosialiseres. Soto! Han er helt fra seg nå. Han gleder seg sånn til barnehagen.

Driver egen hundebarnehage

I morgentimene kjører Elisabeth Walter Eriksen rundt i Stor-Bergen og henter hunder til sin nystartede «hundehage».

– Vi gjør jo dette fordi vi elsker hunder selv, sier hun. I nabolandet Sverige har de jo fått en lov som sier at hunder ikke har lov til å være alene mer enn seks timer.

Og mens mange hundeeiere haster av gårde for å rekke en luftetur før dagens gjøremål, kjører hundehagegründeren fra dør til dør for å hente andres hunder.

Hundeeiere som benytter seg av tilbudet forteller om dårlig samvittighet for hunden som er hjemme alene hele dagen.

– Det blir jo en hel arbeidsdag. Fra åtte om morgenen til 17–18 kanskje, sier Ann-Britt Mundal før hun slipper hunden av gårde til hundepasser Eriksen.

Godt av å leke mer

Vel fremme på en hyttetomt på Askøy slipper Eriksen opptil ti hunder løs.

– De mangler jo lek og moro. De skal ikke bare være lydige og gå i bånd. De skal få lov til å være akkurat som barn, forteller Eriksen. Hunder skal få lov til å være hunder, og det får de være her. Når de er med oss, så er det deres «happy time». Dagene i hundebarnehagen går med til lek, trening, turer og hvil.

Randi Helene Tillung er lærer på en av landets to videregående skoler med egen hundelinje. Hun er positiv til slike dagtidstilbud for hunder. Atferdsbiologen oppfordrer alle eiere til å leke med hundene, og la de herje med andre hunder – enten de går i hundebarnehage eller ei.

– Lek er gjerne undervurdert. Men siden reglene da er opphevet, så får de lov til å gjøre ting de ellers ikke får lov til.

Betaler mer enn gjerne

Og de hengivne hundeeierne er like opptatt som småbarnsforeldrene av hvordan barnehagedagen har vært:

– De spør jo som regel hvordan de har de tisset, bæsjet, det er jo ungene deres, sier Eriksen.

Og matmor Ann Margrete synes det er vel verdt å betale over 4000 kroner, mer enn makspris i barnehage, for firbeinte Soto.

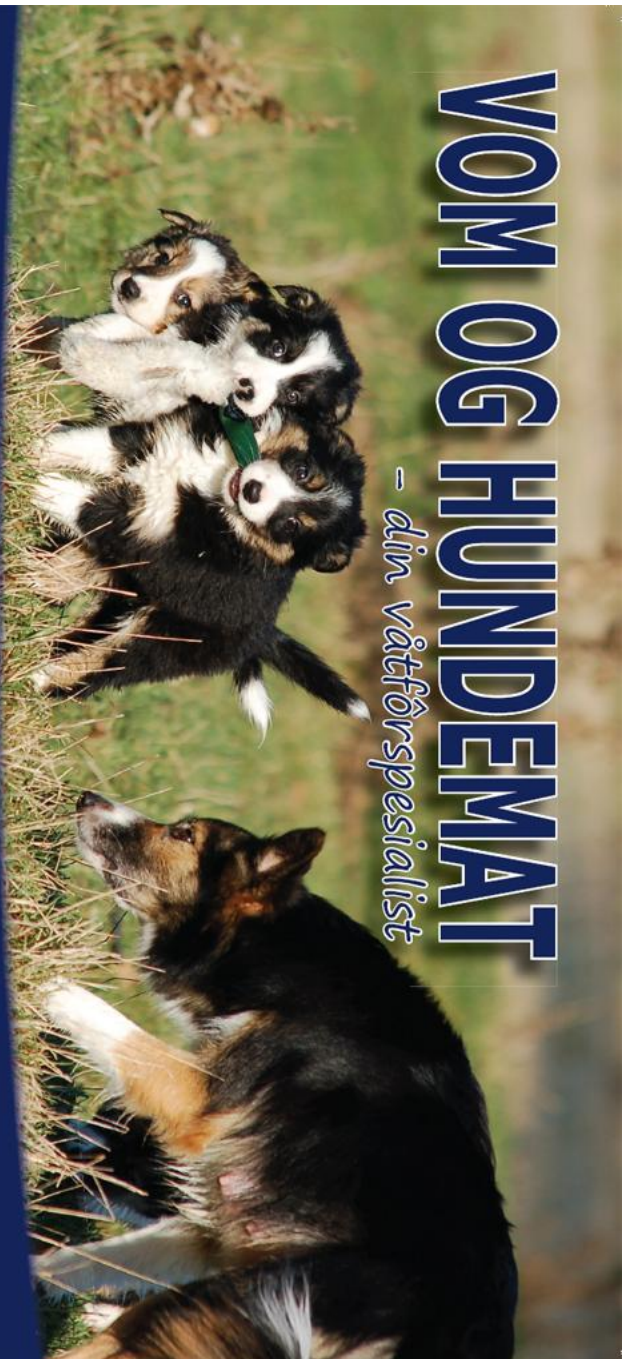
– Har du hatt det greit i barnehagen i dag? Har du møtt noen kjekke hunder? spør hun når Soto leveres etter barnehagen. Det er ikke bra for oss å være altfor mye alene, og det gjelder for hunder og.

Dette er min 6 år gamle shiba. Hun heter Yuna. Foto Elisabeth Lunestad

VOM OG HUNDEMAT

- din våtførspecialist

Forhandlerliste ligger på nett.
På nett ligger også resten av
vårt glimrende utvalg av tørket
snacks, mat og godbiter.

www.propet.no

PRO PET AS
BRU 44,
4363 BRUSAND
Email : Post@propet.no
Tlf : 920 16 327

HUND & HELSE

HUND I KULDEN

(Artiklene; Med hund i kulda, John Arne Tungen,
www.klikk.no
Når er vinteren og kulden skadelig for hunden?
www.hundepoterblogg.no)

HUND & HELSE

Vinter- og påskeferie med skiturer i snø og kulde kan være en tøff påkjenning for familiens kjeledegge om hunden ikke er godt nok trent og forberedt med tanke på pelsstell, fysikk og annet utstyr. Temperaturer ned mot -20 er stor sett ikke noe problem for en hund så lenge den er i bevegelse, men det er visse ting en bør være observant i forhold til.

Klipp og smør

Pels og hud er hundens største organ og har bl.a som oppgave å holde kulde ute og regulere kroppstemperaturen. Pelskvalitet er individuelt og varierer også mellom de ulike rasene. Is mellom tredeputene og snøballer i pelsen er likevel et velkjent fenomen for de fleste som bruker hunden aktivt om vinteren. Isklumper mellom tredeputene kan presse såpass mye at huden sprekker opp, noe som resulterer i ubehagelige sårskader som det kan ta lang tid å få leget. Den beste måten å minimalisere dette problemet på er å være flittig med saks og klippemaskin, både på potene og på selve kroppen. I tillegg er det til stor hjelp å bruke heldekkende kondomdrakt – spesielt om hunden skal springe mye i løs snø. Om det er hard skare eller ekstra kaldt er det i tillegg lurt å bruke potesokker.

Smøring av poter med ulike kremer og salver er også en mulighet. Erfaringsmessig har dette bare en begrenset effekt og må påføres hyppig for å virke forebyggende i forhold til isklumper under potene. Etter skituren er det derimot smart å bruke fuktighetskrem eller salve slik at såre poter skal ta seg raskere igjen.

Frostskader og varmedekken

Pung, brystvorter, brystbein, ører og hale er mest utsatt i forhold til mulige frostskader. Det er viktig at disse områdene sjekkes regelmessig i løpet av turen. Husk at selv om det ikke er ekstrem kulde kan det oppstå frostskader under snøklumper som sitter fast i pelsen. Om hunden først har fått en frostskade vil dette området være mindre motstandsdyktig i forhold til kulde i fremtiden og vil tåle mindre før en ny frostskade kan oppstå.

I pauser og under rasting er det et godt tiltak å bruke et varmedekken, pose eller en fjellduk til hunden. Da unngår hunden å brenne unødige kalorier for å holde varmen, samtidig som det å holde hunden varm i pauser også virker

forebyggende i forhold til muskelskader. Det er likevel viktig at en starter forsiktig etter en pause og at hunden får "gå seg ned" før pausen.

Fôr, vann og fysikk

Hunden trenger mer fett i maten når det er kaldt og når den er aktiv. Fettet fungerer både som drivstoff og som smøring til pelsen slik at snø og is ikke fester seg så lett. Hvis en ikke vil skifte fôrtype kan fettsyrer tilsettes det fôret en bruker til vanlig.

Ute på tur vil de fleste hundene begynne å spise snø for å erstatte væsketapet. Dette er ikke særlig effektivt da det går med mye energi når is og snø skal gjøres om til vann. Ta med vann på flaske til hunden slik at den får litt å drikke når også dere andre tar en rast.

Skigåing er generelt mer krevende for hunden enn en tur på barmark. Løping i dyp snø er tungt, og om hunden i tillegg trekker pulk eller prøver å holde følge med deg i nedoverbakkene når du renner på ski kan det bli for mye av det gode. De færreste hunder klarer å styre løpslysten når de får mulighet til å strekke ut. Om du vet at hunden ikke er i toppform er det din oppgave som eier å tilpasse intensitet og lengde på turene etter hundens forutsetninger – og nei, det er ikke slik at hunden selv vet hva som er best for den...

For alle raser gjelder regelen om at en god almenntilstand gir bedre forutsetninger for å tåle kulde bedre.

1. Lær deg å se tegnene på nedkjøling

Turen rundt kvartalet innebærer ingen risiko for hunden selv om det er veldig kaldt, men lengre turer og anstrengt arbeid kan gjøre skade. Om hunden er veldig kald skal du massere hunden over ryggen med et håndkle og ta bort is og snø fra pelsen. Varm den med et teppe som dekker hele den. Kroppstemperatur under 36 grader er alvorlig og veterinær bør kontaktes. Så lav temperatur er uvanlig, men kan inntreffe om hunden f.eks. går igjennom isen.

2. Lag et pote-spa

Klipp hundens negler og ta bort hår mellom tåputene. Du kan hindre at de sprekker ved å smøre de nøye når dere kommer inn fra tur. I mange byer saltes det på fortauene og det irriterer og uttørker hundens poter. Dessuten sliter det på pelsen. Det holder ikke å tørke potene, uten saltet må først skylles av. Tørk og smør. Noen hunder har følsomme poter. Om det er kulde, salt eller sand er ikke viktig. Om hunden ofte løfter opp en eller flere av potene for å beskytte den, bør du satse på potesokker. De finnes i mange størrelser og fasonger.

3. Dekken og hundeklær er ikke tull

Noen raser må beskyttes med dekken eller heldekkende overall. De nakne eller veldig korthårete, de minste og faktisk flere av de langhårete. I visse temperaturer fester det seg mye snø og isklumper i lange peiser. Sats på et varrende dekken eller en heldekkende overall.

4. Bind aldri hunden i kulde

Beste måten å klare seg i kulde på er å holde seg i aktivitet. Bind derfor aldri hunden utenfor butikken når det er skikkelig kaldt. La den heller ikke være lenge alene i bilen.

5. Sikkerhet i mørket

Snøen gjør at det blir mye lysere i mørket, men ikke lyst nok. Viktig å bruke reflekshalsbånd eller refleksvest.

6. Unngå sopp og kløe

Et par dager med mildvær gjør at hunden ikke rekker å bli ordentlig tørr mellom turene. Det samme gjelder om du avslutter hver tur med å dusje bort salt. Stadig våt eller fuktig pels kan fort gi problemer med sopp og kløe. Hårføneren er et alternativ om pelsen er lang eller kraftig.

7. Visse kroppsdelene forfryses lett

Forfrosne poter er ikke så vanlig som man kanskje skulle tro. De mest følsomme kroppsdelene er de som stikker ut. Øreflipper, haletupper og pungen hos hannhunder. Ofte kan problemet merkes gjennom at hunden får irriterende kløe når temperaturen stiger i det forfrosne området. Hunden bør undersøkes av veterinær.

8. Unngå utmattelse

Hvite vidder gir mange muligheter for utfoldelse. Ta med hunden når du selv skal ut, men tilpass aktiviteten etter hunden. Dyp snø ved siden av skisporet kan bli slitsomt for selv en veltrent hund. Bruk fornuften.

9. Seng i bilen

Kjører dere bil for å komme til tur- eller treningsområdene? Lag et godt liggested for hunden. Et mykt underlag og varme. Teppe er ikke dumt om man skal ligge i en kald bil på vei hjem fra trening eller tur.

10. Riktig fôr

Har du og hunden din en fysisk krevende vinter? Fylt med spennende men anstrengende aktiviteter ute? Da skal du tenke på hvilket fôr du gir hunden. Ekstra energi kan trenes om gradene synker.

11. Viktig med oppvarming

Selvfølgelig kan du fortsette å trene med hunden selv om det er snø og kaldt. Men det er viktig å legge inn oppvarming før dere starter med dagens treningsrunde. Tjue minutters rask gange myker opp stive ledd og muskler. Etter trening er det like viktig å roe ned. Bruk litt tid på å spankulere rolig med hunden så minskes risikoen betydelig for skader.

12. Se opp i akebakken

All vintersport er ikke for hunder. En krasj i akebakken kan få alvorlige skader akkurat som blank is på skøytebanen. Morsomt for Bambi, men stor ulykkesrisiko for hunden.

Yuna i snøen Foto Elisabeth Lunestad

Kennel Ølenskjold Shiba

Kennelen nærmer seg 30 år, men vi har kun drevet med shiba i de siste 5 årene. Det har resultert i 11 kull, hvorav de fleste er under 2 år gamle.

Høydepunktene så langt :

ÅRETS OPPDRETTER 2011

NJV11 NV11 Ølenskjold's Geisha (Balder x Betsy) :
Norsk Junior Vinner 2012
Norsk Vinner 2012
7 x BIR, 5 x BIM, 2 x Cacib, 10 x Cert, 1 x BIG4

Nuch NJV11 Ølenskjold's Genji (Balder x Betsy)
Norsk Champion
Norsk Juniorvinner 2011
1 x BIR, 3 x BIM , 6 x CERT

Nuch Ølenskjold`s Genki (Balder x Betsy)

Norsk Champion

Crufts kvalifisert i 2011 & 2012

13 x BIR, 1 x BIM, 1 x BIS2, 1 x BIG ,1 x BIG2, 2 x BIG3 ,
3 x Cacib ,15 x Cert,

NORDV12 DKV12 Ølenskjold`s Eiko (Balder X Betsy)

KUN 3 UTSTILLINGER TOTALT I KARRIEREN

Nordisk Vinner 2012

Dansk Vinner 2012

1 x BIR, 2 x BIM, 3 x CACIB, 3 CERT

NORDJV10 Ølenskjold's Emma (Balder x Betsy).

Dessverre fikk Emma en altfor kort karriere og er nok den shibaen som jeg per dags dato har hatt størst og mest tro på. Hun hadde også et herlig vesen og hadde et ypperlig shibatemperament.

Nordisk Junior Vinner 2010

Årets Junior/Unghund 2011 & Nr 2 årets mestvinnende shiba 2011

2 Beste tisper på NSK's Japanspesial i 2011

2 Beste tisper på NAK's Japanspesial 2011

3 Beste tisper på NAAK's Japanspesial i 2011

5 x BIR, 7 x Cert, 1 x BIG1, 1xBIG4

Ølenskjold's Hachiko (Asa x Aya)

Crufts kvalifisert 2012

2 x 2 beste hannhund på Japanspesialen

1 x BIM, 1 x Cert , 8 x res.cert

Nuch Ølenskjold`s Chita (Sacho x Tenshi)

BIM på NAAK`s Japanspesial 2010

BIM på NAK`s Japanspesial i 2011

Nr 3 Årets mestvinnende i 2011

Nr x mestvinnende i 2010

Norsk Champion

9 x BIM, 8 x Cert

Ølenskjold`s Baron Rag (Sniffen x Tenshi)

BIR på NAK`S Japanspesial 2011

4 beste hannhund på NAAK`s Japanspesial 2009

1 x BIR, 1 x BIM , 3 x Cert

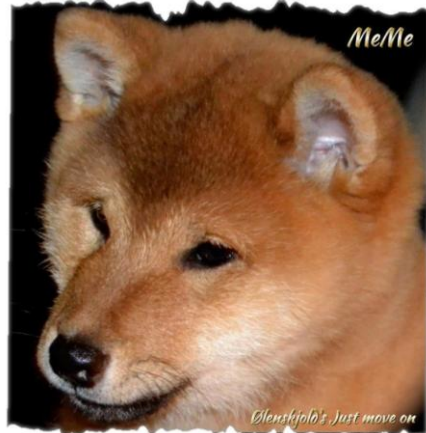

NV12 Fujizakura av Enerhaugen (Koki x Tadako)
Norsk Vinner 2012
2 x BIR, 1 x BIM, 3 x CERT, 1 x CACIB

Andre hunder fra vårt oppdrett som har klart å ta cert på utstillinger er :
Ølenskjold`s Hanako.

Vi vil takke alle som har bidratt til denne suksessen
og jeg tror vi har mer moro i vente i årene som kommer.

Et knippe Ølenskjold`s valper fra 2012 :

Vil med dette ønsker alle valpekjøpere, venner og kjente en riktig God Jul og et GODT NYTTÅR.

John Aareskjold Tjøtta

www.olenskjold.com aareskjold@c2i.net tlf:920 16 327

Årets utstillingsshiba per 12/12-12, ikke endelig liste

Nr	P	Uts	Hund		Eier
1	43	4	Eriko No Noriko Go Av Enerhaugen	1.JK/UK	Christen Lang
2	31	5	Ølenskjold's Geisha 3.JK/UH		Tjøtta/Larsen
3	29	5	Qannik's Biloksi Caddo Bastian		Britt Holtan
4	29	5	Ølenskjold's Hachiko	2.JK/UH	Siri Larsen
5	28	4	Shibatroll's Balder		T Jåtten
6	28	5	Soldoggen's Zukker		P Walle
7	27	5	Ølenskjold's Genki		M L Johansen
8	26	5	Daitaiyo Av Enerhaugen		Lise Kommisrud
9	25	5	Soldoggen's Utsumi Sora		P Walle
10	24	3	Qannik's Cria Luna		K Skaugen
11	24	5	Soldoggen's Yuna		P Walle
12	24	5	Ramnfløya's Kita No Otenba	1.VET	Bente Kittelsen
13	24	5	Soldoggen's Hirohito		Strand/Walle
14	23	5	Fujizakura Av Enerhaugen		J Tjøtta
15	23	5	Soldoggen's A Lucky Luke		P Walle
16	21	3	Ryuukurohime Av Enerhaugen		Christen Lang
17	19	5	Najanin's Deki Imouto		S Janzsó
18	18	2	Ølenskjold's Eiko		Meling/Nielsen
19	18	2	Kazakoshi No Kuronishiki Go Yokoham		B H Eriksson
20	18	5	Soldoggen's Tentai Tiko	2.VET	Elsa Pedersen
21	16	3	Qannik's Cria Tutten Mc Dreamy		Vibeke Standal
22	16	4	Ølenskjold's Genji		T Jåtten
23	16	5	Soldoggen's Ichi Aki-Kaze		P Walle
24	15	1	Honto-No Fujiyamato		C Gustafsson
25	15	2	Takechiyo Go Enshuu Hirosesou		Pochivalovs
26	15	3	Mjærumhøgda's Yu Komatsu	3.VET	L Kommisrud
27	14	3	Soldoggen's Yoshimi		Bjurstam-Antonsen
28	14	4	Tenko Av Enerhaugen		E Knudsen
29	13	3	Beni Goma Go Av Enerhaugen		Husebø/Aga
30	13	3	Ølenskjold's Hanako		T Bjellerås
31	13	4	Ølenskjold's Baron Rag		K Skjæveland
32	12	3	Østbylias Aktive Luca		Johanson/Martinsen

33	12	3	Negi-Inu's Li-Ko Kurojo	L Kommissrud
34	11	3	Soldoggen's Watta Doozie	Strand/Walle
35	10	2	Shibatroll's Darren	Mathiasen/Aarberg
36	10	2	Noven's Ebetsu Ori	Nordberg/Eriksen
37	10	3	Soldoggen's Hiruko	Pedersen/ Walle
38	10	3	Soldoggen's Tokitenku	I&E Michalesen
39	10	3	Unas Yoshi Misako	Kristin B Moe
40	9	1	Dragon House Ichiro Suzuki	H Nordwall
41	9	1	Honto-No Kiyomi	Ingrid Høgvoll
42	9	1	Sutamuroku Lil'zum-Zum	Lena Sonefors
43	9	2	Soldoggen's Bobby Mc Gee	P Walle
44	9	2	Qannik's Cria Lotta	Lisa-Maria Olsen
45	9	2	Willemo's Fuyu Chikara	Johannessen/Andresen
46	9	3	Unas Loke	Britt Holtan
47	8	2	Unas Pontiac	Heidi Solbjør
48	8	3	Sho Kuro Ichiokasow Av Enerhaugen	Husebø/Aga
49	8	3	Qannik's Cria Korse	Maiken L Dahl
50	7	2	Kichiko's Banzai Misa Otohime	I A Kvitberg
51	7	2	Benifukuhime Av Enerhaugen	Christen Lang
52	7	2	Ryuukuroyuri Av Enerhaugen	Kommissrud/Jaabæk
53	7	2	Teruhama Av Enerhaugen	S Nærland
54	6	1	Okami's Litsuko	H Skoglundh
55	6	1	Daiichi Kuromatsu Go Av Enerhaugen	Whyatt/Vatne
56	6	1	Soldoggen's Wannabe Akoya	E&G Knudsen
57	6	1	Soldoggen's Yukiko Amagi	M Walden
58	6	1	Stämmlocks Kochou	Lena Sonefors
59	6	1	Explorer's Inagiru	B H Eriksson
60	6	1	Takahiro Av Enerhaugen	Aud Inger Hembre
61	6	1	Soldoggen's Ziro	G Bennour
62	6	2	Soldoggen's Buzy Bee	K Antonsen
63	6	2	Okami's Harukoma	Yvonne Rinne
64	6	2	Ak-Inu-Bas Daitan Ni Akobo	Ulleberg-Bøhmer
65	6	2	Soldoggen's Pikayama	C Rørvoll
66	5	1	Katsumoto's Dahlia	K Sagen
67	5	1	Soldoggen's Emi No Encho	Walle/Strand

68	5	1	Shibatroll's Fiona	
69	5	1	Soldoggen's Jet Lee	Anette Kristiansen
70	5	1	Aangenaam Valencia	M Hauge
71	5	1	Iwahibiki Ichiokasow Av Enerhaugen	Elisabeth Steen
72	5	2	Najanin's Yume No Mori	S Skjælbred
73	4	1	Naotetsu Av Enerhaugen	Sandtorv/Mikkelborg
74	4	1	Østbylias Evie Zoco	M Melby
75	4	1	Ichi Go Ichiokasow Av Enerhaugen	C Lang
76	4	1	Østbylias Heldie Aika	
77	4	1	Katsumoto's Chikako	P J Tynes
78	4	1	Asa No Daisuki Go Av Enerhaugen	Christen Lang
79	4	1	Beniryu Av Enerhaugen	B Blomli/ A Frøyseth
80	4	1	Kuroshinjuhime	Per Garen
81	4	1	Honto-No Uchiko	G Knudsen
82	4	2	Negi-Inu's Li-Ry Hikari	Ulleberg-Bøhmer
83	4	3	Soldoggen's Yoshimi	K Antonsen
84	3	1	Soldoggen's Z-Taro	T-E Ingebrigtsen
85	3	1	Shibatroll's Darwin	Marita Sørensen
86	3	1	Ølenskjold's Chita	Arve Skjæveland
87	3	1	Soldoggen's Mitsumaru	Hege Arntsen
88	3	1	Trap Line Enshi Betty	T&T Ringerike
89	3	1	Edeängs Cilla	A Andersen
90	3	1	Natsuhime Av Enerhaugen	Christen Lang
91	2	1	Kitano Del Biagio	Svendsen/ Holmli
92	2	1	Negi-Inu's Ly-Fu Kamanari Kuma	Ulleberg-Bøhmer
93	2	1	Unas Rose From A Virgin	U&A Rimstad
94	2	1	Shibatroll's Frigg	G Knudsen
95	1	1	Toyomi's Chiyoko Kira	Brit Hansen

**HUSK Å SENDE UTENLANDSKE RESULTATER
TIL eirik@shibatroll.com**

NORSK VINNER 2012

Dommer Jari Järvinen, 35 påmeldte

BIR: Qannik's Cria Tutten Mc Dreamy, eier Vibeke Standal

BIM: Fujizakura av Enerhaugen, eier Johan Tjøtta

BIR: Tenko av Enerhaugen, eier Eirik Knudsen
BIM: Taichung Total Eclips Of The Hrt, eier Paule Granqvist

Najanins's Yume no Mori, eier Sissel Skjelbred

NSK 15 ÅR I 2013!

Det planlegges en Klubbhelg
med Jubileumsfest!

Alle medlemmer inviteres til
Storsand camping i Trondheim
8.-9. juni 2013.

Dette vil bli en helg med ulike aktiviteter,
noe bør passe for alle.

Nærmer program og mer info,
vil komme etter hvert som
brikkene faller på plass.

Har du ønsker eller tips til aktiviteter,
send på e-post til Lisbeth
lisbeth@akinuba.no

Come back,
little Shiba!

Utstillingsresultater per 12/12-12

Tromsø Hundeklubb 1/9 Hjorth, Leif Ragnar

Soldoggen's Bobby Mc Gee	1.JK 1.JKK CK 1.BHK BIR	P Walle
Shibatroll's Darwin	1.CHK 1.CHKK	Marita Sørensen
Qannik's Cria Korse	1.UK 1.UKK	Maiken L Dahl
Soldoggen's Yuna	1.AK 1.AKK CERT 1.BTK BIM	P Walle

NKK Tromsø 2/9 Teini, Pekka

Soldoggen's Bobby Mc Gee	1.JK 1.JKK CERT 1.BHK BIM	P Walle
Shibatroll's Darwin	1.CHK 1.CHKK CK 2.BHK CACIB	Marita Sørensen
Natural Kurosawa	2.CHK 2.CHKK	Parmala
Soldoggen's Zukker	1.JK 1.JKK CK 2.BTK	P Walle
Soldoggen's Buzy Bee	1.JK 2.JKK	K Antonsen
Qannik's Cria Korse	2.UK 1.UKK	Maiken L Dahl
Soldoggen's Yoshimi	2.UK 2.UKK	Bjurstam-Antonsen
Soldoggen's Yuna	1.AK 1.AKK CERT 1.BTK CACIB BIR	P Walle

Steinkjer Hundeklubb 8/9 Selbach, Mona K.

Unas Loke	1.JK 1.JKK	Britt Holtan
Østbyllas Aktive Luca	1.AK 1.AKK CERT 1.BHK BIR	Johanson/Martinsen
Qannik's Biloksi Caddo Bastian	1.AK 2.AKK CK 2.BHK	Britt Holtan
Kitano Del Biagio	1.VTK 1.VTKK CK 3.BHK	Svendsen/ Holmli
Unas Yoshi Misako	2.AK 1.AKK	Kristin Moe

Gudbrandsdal Hundeklubb 9/9 Hindse, Jørgen

Qannik's Cria Luna	1.UK 1.UKK CERT 1.BTK BIR	Kine Skaugen
--------------------	---------------------------	--------------

NKK Rogaland 15/9 Zake, Ligita

Ejiro Incipita Nova	1.JK 1.JKK CK	G Knudsen
Ølenskjold's Hachiko	1.UK 1.UKK CK 3.BHK	Siri Larsen
Ølenskjold's Baron Rag	1.AK 2.AKK CK 4.BHK	K Skjæveland
Ølenskjold's Genki	1.AK 3.AKK CK	M L Johansen
Soldoggen's Ojin Tenno	1.AK 4.AKK	E&G Knudsen
Ølenskjold's Genji	1.AK 1.AKK CERT 2.BHK R.CACIB	T Jåtten

Shibatroll's Balder	1.CHK 1.CHKK CK 1.BHK CACIB BIR	T Jätten
Tenko Av Enerhaugen	1.VTK 1.VTKK CK	E Knudsen
Shibatroll's Frigg	1.UK 1.UKK CK 4.BTK	G Knudsen
Ølenskjold's Eiko	1.AK 1.AKK CERT 1.BTK CACIB BIM	Meling/Nielsen
Soldoggen's Wannabe Akoya	1.AK 2.AKK CK 2.BTK R.CACIB	E&G Knudsen
Ryuukuroyuri Av Enerhaugen	2.AK 3.AKK	Kommisrud/Jaabæk
Honto-No Uchiko	1.CHK 1.CHKK CK 3.BTK	G Knudsen

Bjerkvik Hundeklubb 22/9 Persson, Moa

Soldoggen's A Lucky Luke	1.JK 2.JKK	P Walle
Østbylias Evie Ailo	1.JK 1.JKK	K Karlsen
Soldoggen's Ziro	1.UK 1.UKK	G Bennour
Shibatroll's Darren	1.AK 1.AKK CERT 1.BHK BIR	Mathiasen/Aarberg
Soldoggen's Zukker	1.JK 2.JKK	P Walle
Soldoggen's Buzy Bee	1.JK 1.JKK CERT 1.BTK BIM	K Antonsen
Soldoggen's Yuna	2.AK 2.AKK	P Walle
Soldoggen's Yoshimi	2.AK 3.AKK	Bjurstam-Antonsen
Soldoggen's Riisanna	2.AK 1.AKK	Walle/Strand

Sortland Hundeklubb 23/9 Foss, Arne

Soldoggen's A Lucky Luke	1.JK 1.JKK CERT 2.BHK	P Walle
Østbylias Evie Ailo	2.JK 2.JKK	K Karlsen
Soldoggen's Ziro	2.UK 1.UKK	G Bennour
Shibatroll's Darren	1.CHK 1.CHKK CK 1.BHK BIR	Mathiasen/Aarberg
Soldoggen's Zukker	1.JK 1.JKK CERT 1.BTK BIM	P Walle
Soldoggen's Buzy Bee	1.JK 2.JKK CK 2.BTK	K Antonsen
Soldoggen's Yoshimi	1.AK 1.AKK	Bjurstam-Antonsen

Bergens Selskaps- Og Brukshundklubb 29/9 Stafberg, Carl-Gunnar

Ejro Incipita Nova	1.JK 1.JKK	G Knudsen
Beni Goma Go Av Enerhaugen	1.UK 1.UKK CERT 1.BHK BIR	Husebø/Aga
Sho Kuro Ichiokasow Av Enerhaugen	1.CHK 1.CHKK CK 3.BHK	Husebø/Aga
Tenko Av Enerhaugen	1.VTK 1.VTKK CK 2.BHK	E Knudsen
Ichi Go Ichiokasow Av Enerhaugen	1.JK 1.JKK CERT 1.BTK BIM	C Lang
Vanity Benitomi	2.AK 1.AKK	Andersen/Tefre

Norsk Pinscherklubb 6/10 Ceccarelli, Maria

Ølenskjold's Genki	1.AK 1.AKK	M L Johansen
--------------------	------------	--------------

NKK Hamar 13/10 Rekiranta, Paula

Okami's Momotaro	1.JK 2.JKK	Höljesten
Soldoggen's A Lucky Luke	1.JK 1.JKK CK 2.BHK	P Walle
Qannik's Biloksi Caddo Bastian	1.AK 1.AKK CERT 1.BHK CACIB BIM	Britt Holtan
Østbyllias Aktive Luca	1.AK 2.AKK	Johanson/Martinsen
Soldoggen's Zukker	1.JK 1.JKK CK 3.BTK	P Walle
Soldoggen's Buzy Bee	1.JK 2.JKK CK	K Antonsen
Qannik's Cria Lotta	2.UK 2.UKK	L-M Olsen
Qannik's Cria Luna	1.UK 1.UKK CERT 1.BTK CACIB BIR	K Skaugen
Najanin's Ei Sia	2.AK 4.AKK	A Labuzek
Edeängs Otilia	1.AK 3.AKK	J Bjarås
Hamahide Av Enerhaugen	3.AK	Horne/Bertling
Soldoggen's Yoshimi	1.AK 1.AKK CK 2.BTK R.CACIB	Bjurstam-Antonsen
Najanin's Deki Imouto	1.AK 2.AKK CK 4.BTK	S Janzsó

Norsk Miniaturhund Klubb 20/10 Lokodi, Csaba Zsolt

Soldoggen's A Lucky Luke	1.JK 1.JKK CERT 1.BHK BIM	P Walle
Okami's Harukoma	1.AK 1.AKK	Yvonne Rinne
Soldoggen's Hirohito	1.CHK 1.CHKK CK 2.BHK	Strand/Walle
Katsuhama Av Enerhaugen	1.JK 2.JKK	
Soldoggen's Zukker	1.JK 1.JKK CERT 1.BTK BIR	P Walle
Noven's Chichibu	2.AK 1.AKK	Pedersen/Franc

Norsk Papillon Og Phalene Klubb 21/10 Zhuk, Anatoli

Soldoggen's A Lucky Luke	1.JK 1.JKK CERT 1.BHK BIR	P Walle
Okami's Harukoma	1.AK 1.AKK CK 3.BHK	Yvonne Rinne
Soldoggen's Hirohito	1.CHK 1.CHKK CK 2.BHK	Strand/Walle
Soldoggen's Zukker	1.JK 1.JKK CERT 1.BTK BIM	P Walle
Katsuhama Av Enerhaugen	1.JK 2.JKK	

Norsk Lhasa Apso Klubb 27/10 Hubenthal, Rodi

Okami's Harukoma 2.AK 1.AKK Yvonne Rinne

Norsk Dalmatiner Klubb 28/10 Hubenthal, Vera

Willemo's Fuyu Chikara 1.AK 1.AKK CERT 1.BTK BIR Johannessen/Andresen

Kongsberg Hundeklubb 10/11 Anderson, Diane T

Ølenskjold's Genki 1.AK 1.AKK CERT 1.BHK BIR M L Johansen
Qannik's Cria Tutten Mc Dreamy 2.AK 2.AKK Vibeke Standal
Kichiko's Banzai Misa Otohime 2.JK 3.JKK Ingrid Kvitberg
Østbylias Heldie Aika 1.JK 1.JKK CERT 1.BTK BIM
Najanin's Yume No Yama 1.JK 2.JKK
Honto-No Kiyomi 1.AK 1.AKK Ingrid Høgvoll

Fitjar - Stord Hundeklubb 10/11 Scheel, Kresten

Beni Goma Go Av Enerhaugen 1.AK 1.AKK CERT 1.BHK BIR Husebø/Åga
Asa No Daisuki Go Av Enerhaugen 1.AK 1.AKK CERT 1.BTK BIM Christen Lang

Orkdal Hundeklubb 10/11 Nymark, Per-Harald

Unas Loke 3.UK Britt Holtan
Østbylias Evie Zoco 1.UK 1.UKK CERT 1.BHK BIM M Melby
Østbylias Aktive Luca 1.AK 1.AKK Johansson/Martinsen
Qannik's Biloksi Caddo Bastian 1.CHK 1.CHKK CK 2.BHK Britt Holtan
Tatsumaki's Suki Kila 2.UK 2.UKK K Nerdal
Katsumoto's Dahlia 1.UK 1.UKK CERT 1.BTK BIR K Sagen
Unas Yoshi Misako 1.AK 1.AKK CK 2.BTK K Moe

NKK Lillestrøm 24/11 Järvinen, Kari

Ejiro Incipita Nova 3.JK G Knudsen
Qannik's Cria Tutten Mc Dreamy 1.AK 1.AKK CERT 1.BHK CACIB BIR Vibeke Standal
Okami's Harukoma 3.AK Yvonne Rinne
Ølenskjold's Genki 1.CHK 1.CHKK CK 2.BHK R.CACIB M L Johansen
Østbylias Aktive Luca 2.AK 2.AKK Johanson/Martinsen
Shibatroll's Darwin 2.CHK 3.CHKK Marita Sørensen
Kokuhou Go Ryuukyuu Uruma 1.CHK 2.CHKK P&D Granqvist

Kaiou Go Ryuukyuu Uruma	3.CHK	P&D Granqvist
Tenko Av Enerhaugen	1.VTK 1.VTKK CK 3.BHK	E Knudsen
Mjærumhøgda's Yu Komatsu	1.VTK 2.VTKK CK 4.BHK	L Kommisrud
Soldoggen's Buzy Bee	3.JK	K Antonsen
Ølenskjold's Hanako	2.JK 3.JKK	T Bjellerås
Qannik's Diamond Esmeralda	1.JK 2.JKK	O Bergli
Najanin's Yume No Mori	1.JK 1.JKK CK 4.BTK	S Skjelbred
Fujizakura Av Enerhaugen	1.UK 1.UKK CERT 1.BTK CACIB BIM	J Tjøtta
Kichiko's Banzai Misa Otohime	3.UK	Ingrid Kvitberg
Soldoggen's Yoshimi	2.AK	Bjurstam-Antonsen
Soldoggen's Yuna	1.AK 2.AKK CK 3.BTK	P Walle
Okami's Litsuko	1.AK 1.AKK CK 2.BTK R.CACIB	H Skoglundh
Najanin's Deki Imouto	2.AK	S Janzsó
Honto-No Kiyomi	2.AK 3.AKK	Ingrid Høgvoll
Willemo's Fuyu Chikara	2.AK 4.AKK	Johannessen/Andresen
Aangenaam Lunar Eclips	2.CHK 2.CHKK	P&D Granqvist
Ølenskjold's Chita	2.CHK 1.CHKK	A Skjæveland
Sachiko Av Enerhaugen	2.VTK 2.VTKK	Christen Lang
Taichung Total Eclips Of The Hrt	1.VTK 1.VTKK CK	P Granqvist

Utenlandske resultater

Najanin's Deki Imouto	BIM	Sverige
Soldoggen's Tentai Tiko	BIM	Sverige
Soldoggen's Utsumi Sora	BIR	Sverige
Unas Loke	3.BHK	Sverige
Qannik's Biloksi Caddo Bastian	BIR	Sverige
Soldoggen's Jet Lee	BIR	Sverige
Soldoggen's Hiruko	BIM	Sverige
Ølenskjold's Eiko	BIR	Danmark
Ølenskjold's Baron Rag	3.BHK	Danmark
Shibatroll's Balder	3.BHK	Danmark
Tenko Av Enerhaugen	3.BHK	Latvia
Mjærumhøgda's Yu Komatsu	Veteran Vinner	WDS
Ak-Inu-Bas Daitan Ni Akobo	4BTK	Danmark

INFORMASJON OM ARBEID OM RASEFORVALTNING I NKK

”Norsk Kennel Klubs Raseforvaltning

Hovedstyret vedtok på møte 02. mai 2012 sak 82/12 å sende til høring i medlemsklubber og –forbund forslaget til “Norsk Kennel Klubs Raseforvaltning”.

I den «gamle» medlemsavtalen, som ble «avløst» da de nye NKK-lovene ble vedtatt, var det i avtalens pkt 14.2 ”Arbeidsfordeling/delegering av myndighet” gitt en nærmere definisjon av hvilke oppgaver den enkelte raseklubb var tildelt i forhold til forvaltningen av sin/sine raser.

Med bakgrunn i ovennevnte dokumenter foreslås vedlagte delegeringsdokument for raseklubbene, hvor NKK beskriver relativt konkret hva som påhviler raseklubbene å håndtere i forhold til raseforvaltning av den/de spesifikke raser klubben forvalter.

I henhold til NKKs lover § 4 – 2f) har Hovedstyret, som en av sine oppgaver, å vedta retningslinjer for raseforvaltningen. Hovedstyret vil forut for sitt endelige vedtak innhente medlemsklubbenes kommentarer til det foreslåtte dokument.”

Høringsfristen var 16. august og arbeidet er ikke avsluttet i NKK. Jeg føler likevel at det er en del interessant og aktuell informasjon i dokumentet som kan diskuteres når vi møtes til Oppdretterseminar. Derfor tar jeg med høringsutkastet fra NKK i dette nummeret av Shiba-visa, og håper deltakerne på konferansen har lest dette før vi møtes. I tillegg tar jeg med informasjon om RAS, som er det neste store prosjektet i Norsk shiba klubb.

Lisbeth Høyem,
leder Sunnhetsutvalget

Norsk Kennel Klub

Raseforvaltning

Vedtatt av Hovedstyret xx.xx.2012

I henhold til § 4-3 f) Vedta retningslinjer for raseforvaltningen

Formål

NKK skal bidra til utvikling av den enkelte hunderase. NKK skal også arbeide for etisk og praktisk riktig behandling av hunder, og for at avl av hunder skjer i ønsket retning, både når det gjelder rasestandard og rasens sunnhet.

NKKs formål søkes nådd gjennom at NKKs organer og medlemsklubber arbeider for NKKs formål på sine områder innenfor de rammer som gjelder for NKK nasjonalt og NKKs internasjonale forpliktelser.

1. Fédération Cynologique Internationale FCI

I FCIs «International Breeding Rules of the F.C.I.» :

«Kompetanse og ansvar for avl ligger hos medlemslandene og kontraktspartnere av FCI og inkluderer avlsveiledning, overvåking av avlen, samt hold av stambokregister.»

«FCIs medlemsland og kontraktspartnere er forpliktet til å utarbeide egne avlsregler baser på FCI Avlsregler, hvor avlsmålene er fastsatt. Slike regler må ta hensiktsmessig og rimelig hensyn til de spesifikke bruksegenskaper hos de respektive rasene.»

Se forøvrig FCIs Breeding rules; www.fci.be

2. NORSK KENNEL KLUB

2.1 Oppgave

- Generelt ansvar for forvaltningen av de enkelte hunderaser i Norge.
- Delegerer oppgaven med forvaltningen av den enkelte rase til raseklubben.
- Registrering av godkjente raser.
- Tilrettelegge for registrering av helsedata.
- Utdannelse av dommere.

2.2 NKKs etiske grunnregler for avl og oppdrett

- Vedta generelle etiske regler for avl og oppdrett i som grunnlag for all avl og oppdrett for medlemsklubbene.

2.3 Informasjon

- Gi generell informasjon om raseavlens verdier, både for samfunn og hundeeiere.

2.4 Kunnskapsformidling

- Tilrettelegg for kunnskapsformidling til hundeeiere generelt og oppdrettere spesielt, både ved avholdelse av kurs, seminarer og trykksaker.

3. RASEKLUBB/FORBUND

3.1 Generelt

Raseklubber/forbund har et særlig ansvar for forvaltning og ivaretagelse av sin(e) rase(r) og har som følge av det rett til å foreslå for NKK avlsmessige tiltak/restriksjoner, gi eller avslå medtakelse på utstilling i andre klubbens regi, å foreslå å være høringspart for endringer i regler som har avlsmessig betydning/verdi og forestå, så langt praktisk mulig i henhold til generelle retningslinjer, å forvalte utdanning av dommere og andre kategorier for virksomhet i klubbens regi og interesseområde.

3.2 Oppgave

- Påse at klubben, inklusiv evt avlsråd, handler i samsvar med FCI standard for rasen samt FCIs og NKKs til enhver tid gjeldende regelverk, avlsstrategi og retningslinjer for avl.
- Formålet er å bibeholde rasen, ikke foredle eller forandre, men forbedre og tilpasse mer til dagens samfunn.
- Ekstreme særtrekk må ikke gå ut over hundens sunnhet, og standarden skal forstås slik at rasen skal være funksjonell og sunn.
- Oppmuntre oppdrettere til åpenhet i avlsarbeidet og tilrettelegge for deres kompetanseutvikling.
- Tilrettelegge for og påse at avlen foregår etter gjeldende rasestandard og med hensyn til rasens bruksområder.

3.3 Sunnhet og helse

- Arbeide for at rasen eksteriørt skal ha en sunn anatomi i harmoni med krav til at hunden kan ha et langt og godt liv uansett funksjon.
- Arbeide for en mentalitet vel tilpasset rasens bruksegenskaper.
- Alltid ha rasens opprinnelige funksjon som utgangspunkt slik at overdrivelser eksteriørt og mentalt ikke skjer.
- Legge vekt på at all virksomhet skjer med funksjonelt friske dyr.

3.4 Helseundersøkelser

- Foreta helseundersøkelser basert på spørreskjemaer, fortrinnsvis i samarbeid med fagfolk (som www.hundoghelse.no).

3.5 Avlsregler og retningslinjer

- Foreslå spesifikke avlsregler og retningslinjer mht sunnhet og helse, basert på bl.a. helseundersøkelser og statistikker fra den norske og utenlandske rasepopulasjonen, i samarbeid med NKKs Helseavdeling og Sunnhetsutvalg.
- Foreslå de viktigste avlskriterier i prioritert rekkefølge.
- Anbefale en fornuftig innavlsgrad for rasen.
- Ta like mye hensyn til mentalitet, bruksegenskaper, anatomi og rasespesifikke kjennetegn i avlsregler.
- Sørge for at avlsregler ikke er så strenge at oppdrettere vanskelig kan forholde seg til dem og derfor går utenom klubben med sitt oppdrett.

3.6 Avlsråd

- Avlsrådets medlemmer bør ha flere års erfaringer med utstillingsvirksomhet, brukshundarbeid, avl og oppdrett, og med noe kompetanse innen genetikk
- Arkivere helsedata for rasen.
- Holde seg à jour med resultater fra utstillinger og prøver.
- Være rådgivende for oppdrettere i avlsspørsmål og oppdrettervirksomhet.
- Gi veiledning ved valg av egnede avlsdyr.

3.7 Kompetanse

- Sørge for at raseklubbens styrende organer og utvalg har relevant kompetanse og kunnskap.
- Obligatorisk deltagelse i NKKs avlsråds kurs, kynologikurs, organisasjonskurs og lignende.

3.8 Markedsføring og presentasjon av rasen

Alltid å markedsføre og presentere rasen i henhold til gjeldende standard.

3.9 Statistikk

- Så vidt mulig føre statistikk over rasens helse, både fysisk og psykisk, og gjøre helsedata tilgjengelig. Raseklubben er forpliktet til å behandle slike rapporter konfidensielt, men bruke data til generell opplysning om helsen.
- Oppfordre eiere til å sende veterinærrapporter angående arvelige/antatt arvelige helseproblemer til raseklubben.
- Gjøre statistikker tilgjengelig for medlemmene.

3.10 Avlsstrategier

- Utarbeide kortsiktige og langsiktige avlsstrategier basert på både psykiske og fysiske egenskaper. Hovedhensikten skal alltid være at kun funksjonelt friske dyr benyttes i avlen.

3.11 Dommerkonferanser og raseseminarer

- Utarbeide rasekompendier for dommere og oppdrettere.
- Med jevne mellomrom avholde dommerkonferanser.
- Med jevne mellomrom avholde raseseminarer for egne medlemmer.

3.12 Utstillinger/Prøver

- Avholde prøver og spesialutstillinger for rasen.
- Gi tillatelse til eller avslå søknader om deltakelse av rasen(e) på utstillinger i andre klubbers regi.

3.13 Dommere

- Bistå nye dommere (eksteriør/bruks/jakt) med rasekunnskap i form av rasekompendier og annen nyttig informasjon.
- Til spesialutstillinger invitere dommere som har et samsvarende syn på rasen som landets oppdrettere og raseklubben.

Misligholder raseklubben sin tillit som raseforvalter, kan NKK frata klubben forvaltningsansvaret.

Til styret i raseklubben

Oslo, 24. september 2012

Vedrørende rasespesifikke avlsstrategier (RAS)

NKK har det overordnede ansvaret for hundeavl og hunderaser i Norge, men forvaltningen av den enkelte rase er delegert til de respektive medlemsklubbene. Raseklubbene får nå i oppgave å utarbeide en rasespesifikk avlsstrategi (RAS) som skal bidra til tydelige definisjoner av målene raseklubben har for rasen, og skal være et verktøy for å sikre sunn hundeavl også i fremtiden. NKKs Avlsstrategi og Etsiske grunnregler for avl og oppdrett er fundamentet RAS skal bygges på. Hensikten er ikke å innføre en rekke avlsrestriksjoner sentralt i NKK, men å lage en strategi for å nå NKKs målsetning: Funksjonelt friske hunder med rasetypisk konstruksjon og mentalitet, som kan leve et langt og lykkelig liv til glede for seg selv, sine eiere og samfunnet.

Innhold

RAS skal beskrive rasens historiske bakgrunn og utvikling, dagens situasjon, kortsiktige og langsiktige mål, samt beskrive en strategi for å nå målene. Sentrale områder er rasens populasjon, helse, mentalitet og bruksegenskaper, atferd og eksteriør. Det er viktig å prioritere de områdene det skal fokuseres på, og videre lage en plan for hvordan klubben vil sikre at avlsstrategien følges opp og brukes aktivt.

De overordnede og langsiktige målene skal være gjennomarbeidet og bør ikke endres i noen særlig grad. Etter en viss tid skal klubben se på de kortsiktige målene, og vurdere hvorvidt strategien har gitt de resultatene man ønsker. Ut i fra dette bør man så lage nye kortsiktige mål og eventuelt endre på strategien hvis den ikke har fungert. Avlsstrategien skal i så måte være et dynamisk dokument som stadig er i endring med tanke på kortsiktige mål og strategier, mens de overordnede og langsiktige målene ikke bør endres nevneverdig over tid. Det er derfor veldig viktig å bruke god tid på utarbeidelse av de overordnede målene for rasen, så dette er noe alle kan enes om å jobbe mot.

Ansvarsfordeling

Det er styret i raseklubben som får i oppdrag å utarbeide RAS og som er ansvarlig for at dette blir gjort. Videre er styret ansvarlig for en årlig evaluering og en revidering hvert 5. år. Styret er ansvarlig for at RAS og de årlige evalueringene både blir lagret og gjort tilgjengelige for klubbens medlemmer på klubbens nettside, i medlemsblader ol. Det anbefales at styret oppnevner en arbeidsgruppe med den kompetansen som sees nødvendig for arbeidet med RAS, eller at oppgaven delegeres til et velfungerende avlsråd. RAS skal godkjennes av styret før det sendes NKK for endelig godkjenning.

Det er altså raseklubben selv som skal utarbeide RAS og som skal innhente nødvendig informasjon og bakgrunnsinformasjon. Det er klubben som er ansvarlig for at innholdet er korrekt. NKK skal se at dokumentet inneholder det det skal, og at det ikke er store åpenbare feil og/eller mangler. Hvis det oppstår problemer eller man støter på utfordringer underveis er NKKs avlskonsulent behjelpelig, og tilgjengelig for møter med raseklubbene, fortrinnsvis på dagtid på Bryn. RAS vil også være et av temaene på avlsråds kurset som arrangeres i januar 2013.

Forankring/inkludering

Målet med RAS er at det skal være et levende dokument som oppdrettere har nytte av og kan bruke aktivt i avlsarbeidet. Det er derfor sentralt at alle enes om innholdet og at det er et dokument alle kan stå inne for; jo flere som er engasjert i arbeidet med RAS desto bedre er det. Muligheten til å påvirke er viktig, og det er derfor viktig med en god dialog med oppdretterne. Det oppfordres til å arrangere møter og konferanser hvor oppdrettere kan møtes for å jobbe med RAS og for å diskutere sentrale temaer, noe de har hatt stor suksess med i Sverige.

Evaluering

Styret i raseklubben er ansvarlig for at RAS evalueres årlig. Evalueringen trenger ikke å være omfattende, men RAS og arbeidet med RAS skal adresseres. Aktuelle temaer kan være hvordan utviklingen i rasen er i henhold til beskrevne mål; nærmer man seg målene, har man oppnådd dem eller går utviklingen i en annen retning? Har strategier for å nå målene blitt fulgt, og i hvilken utstrekning? Hvis det er mulig diskuteres resultater og reflekteres over hvorvidt målene og strategiene er hensiktsmessige. Har situasjonen i rasen endret seg etter at RAS ble skrevet, eventuelt hvordan? For eksempel har det dukket opp nye helseproblemer eller har rasen blitt inkludert i de rasespesifikke dommeranvisningene? Evalueringen skal være skriftlig, og det oppfordres til å sende en kopi av evalueringen til NKKs avlskonsulent.

Revidering

RAS er gyldig i 5 år, og styret i klubben er ansvarlig for at RAS revideres og sendes inn for godkjenning hvert 5. år. Arbeidet bør påbegynnes i god tid før gyldigheten utløper. De overordnede og langsiktige målene skal være gjennomarbeidet og bør ikke endres i noen særlig grad. Den reviderte utgaven skal sendes NKK for godkjenning, også dersom endringene er små. Hvis man ønsker å gjøre endringer i løpet av pågående gyldighetsperiode, må dette begrunnes i ny informasjon eller på bakgrunn av de evalueringene som er gjort. Dette må eventuelt vedtas av styret i klubben og sendes NKK for godkjenning, vedlagt en begrunnelse for endring.

Tidsperspektiv

Når RAS er godkjent av styret i klubben skal det sendes NKK elektronisk for endelig godkjenning. Første versjon av RAS skal sendes inn til NKK av styret i raseklubben innen 01.01.2014. Disse blir behandlet hos NKK fortløpende, men tiden det tar for endelig godkjenning vil variere avhengig av pågang. Vi vil oppfordre til å begynne arbeidet med RAS snarest mulig, fordi det er viktig at det er et godt gjennomarbeidet dokument og at flest mulig er delaktige i innholdet.

Vi håper og tror at arbeidet med RAS vil være nyttig og inspirerende, og at vi kan skape et godt grunnlag for å jobbe videre med et sunt avlsarbeid i hunderasene våre. Vi er overbevist om at det er mange som har mye å bidra med, og vi gleder oss til å følge prosessene, bidra underveis og se resultatene. Lykke til!

Med vennlig hilsen
NORSK KENNEL KLUB

Kristin Hammer Aukrust
Veterinær/avlskonsulent

E-post: kristin.aukrust@nkk.no

Rasespesifikk avlsstrategi (RAS)-veileder

Mange raser har allerede en avlsstrategi i en mer eller mindre gjennomarbeidet skriftlig versjon. Disse vil for noen raser kunne brukes som et utgangspunkt, med noen suppleringer og justeringer for at den skal inneholde det vi ønsker av RAS.

Bruk gjerne allerede eksisterende avlsstrategier, den svenske versjonen av RAS, statistikker og resultater fra helseundersøkelser. Det er viktig at RAS i størst mulig grad bygger på fakta og ikke synsing og meninger. Det er mulig å gjennomføre en helse- og atferdsundersøkelse i samarbeid med Norges veterinærhøgskole, noe vi anbefaler. Se www.hundoghelse.no eller ta kontakt for mer informasjon.

Mye informasjon finnes på DogWeb og i statistikken som ligger ute på www.nkk.no. Det finnes også en rekke programmer som kan brukes for å hente ytterligere informasjon. Eksempler på dette er Lathunden (www.genetica.se), EVA programmet (www.nordgen.org) og Breeders assistant (www.tenset.co.uk). Se nettsidene for informasjon.

Det er viktig å fremme det som er positivt for rasen, for å ivareta dette i avlsarbeidet og sikre at de gode egenskapene blir med videre.

RAS bør ikke være for lang. Det er mye informasjon som skal være med og mange områder å belyse, men det er sentralt at strategien blir enkel og oversiktlig slik at flest mulig synes den er grei å forholde seg til. Prøv å gjøre den mest mulig kort og konsis, samtidig som alle områder skal belyses.

For hvert punkt i RAS har vi skrevet noen veiledende ord om hva vi tenker skal være med:

Innledning

Noen ord om prosessen og eventuelle endringer og erfaringer ved senere versjoner.

Generelt

Rasens historie; bakgrunn og utvikling

En beskrivelse av rasen historie. Hvor rasen kommer fra, når og hvordan rasen ble til, hvordan den har utviklet seg, hvordan den tidligere har blitt brukt etc.

Forsøk å beskrive hvordan rasen har vært i ulike perioder, hvilke avlsdyr som har vært tonegivende, hvilke kriterier/meritter det har blitt selektert for osv. Historikken skal gi en forklaring på hvorfor en rase befinner seg der den gjør i dag.

Overordnet mål for rasen

Det overordnede målet for rasen skal være en kort og konsis beskrivelse av hva man vil med rasen.

Rasens populasjon

Populasjonsstørrelse

Hvor mange hunder finnes det av rasen i Norge, og hvor mange registreres hvert år? Hvordan har dette endret seg? Bør sees på over en 10 års periode minimum, gjerne lenger også i store trekk.

Gjennomsnittlig kullstørrelse

Hvor mange valper fødes per kull? Har dette endret seg over tid?

Effektiv populasjonsstørrelse

Effektiv populasjonsstørrelse kan beregnes ved hjelp av dataprogrammer og er et mål for hvor mange ubeslektede hanndyr og hunddyr som bidrar med gener til neste generasjon. Hvis ikke effektiv populasjonsstørrelse regnes ut, bør det beskrives hvor stor andel av hunder registrert pr år som brukes i avl, gjerne fordelt på tisper og hannhunder. Dette bør gå minimum 10 år tilbake i tid.

Innavlsgrad

Det er pr dags dato ingen enkel måte å regne ut den faktiske innavlsgraden i populasjonen, og vi må derfor få et mål på innavlsgraden på annen måte. Det viktigste er å sette fokus på innavl og ha et mål som sier noe om utviklingen. Vi foreslår derfor at dette gjøres ved å ta gjennomsnittet av innavlsgraden for alle kull født per år. Dette bør gjøres litt bakover i tid, minimum 5 år- gjerne lenger.

Bruk av avlsdyr

Matadoravl bør unngås. NKKs anbefaling er at en hund ikke bør ha flere avkom enn tilsvarende 5 % av antall registrerte hunder i rasepopulasjonen i en 5 års-periode. Dette gjelder både for tisper og hannhunder. Hos tallmessige små raser, hvor avlen i stor grad er avhengig av utveksling av avlsmaterialet med utlandet, bør det vurderes hvorvidt det som i denne sammenheng omtales som rasepopulasjonen også bør inkludere populasjonen i de mest aktuelle samarbeidsland, for eksempel Norden.

Vi vil anbefale at det regnes ut hvor mange valper en hund bør få totalt. Dette gjøres ved å plusse sammen antall registrerte valper de siste 5 årene, og regne 5 % av dette. Videre bør man plukke ut mye brukte avlsdyr og se hvor mange valper disse har fått og vurdere antallet opp mot anbefalingen.

Om mulig bør det også sees på hvor mange barnebarn mye brukte avlsdyr har.

Innhenting av avlsmateriale fra andre land

Hvordan er samarbeidet med andre land? I hvilken grad hentes det inn nytt avlsmateriale fra andre land? Hvilke land er det aktuelt å samarbeide med, og finnes det styrker og svakheter ved hundene i disse populasjonene?

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Sett opp tydelige og konkrete mål for rasen. Lag et tydelig skille på hva som er kortsiktige mål og hva som er langsiktige mål. Angi gjerne tidsperspektivet for når målene skal være nådd. Angi også om dette kan måles eller registreres for å kunne vurdere om målene blir nådd. Det er viktig at målene er realistiske og gjennomførbare. Det er spesielt viktig å fokusere på innavlsgrad og effektiv populasjonsstørrelse.

Prioritering og strategi for å nå målene

Hvis det er flere mål innen rasens populasjon, angi hvorvidt noen av målene skal prioriteres høyere enn andre, og velg hva det skal fokuseres på i nær fremtid. Lag også en strategi for hvordan målene konkret skal nås.

Helse

Dette bør i størst mulig grad baseres på fakta, og det anbefales bruk av statistikker og spørreundersøkelser (www.hundoghelse.no).

Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen

Beskriv den generelle helsesituasjonen i rasen og utviklingen over en viss tid.

Forekomst av helseproblemer, sykdommer og/eller defekter

Beskriv pågående helseprogram, f.eks. screeningundersøkelser for HD og AD, ulike arvelige øyelidelser og DNA-tester mm, og vis utvikling over en viss tid. Aktuell statistikk bør presenteres, som f.eks. prosentandel HD-frie hunder over en 5-års periode.

Finnes det andre helseproblemer, sykdommer og/eller defekter hos rasen hvor det ikke er pågående helseprogram? Beskriv disse, og anslå hvor vanlig dette er. Også dette bør om mulig vise utvikling over en viss tid.

Forekomst av reproduksjonsproblemer

Finnes det reproduksjonsproblemer hos rasen? Hvor utbredt er eventuelt problemet? Dette bør vise utvikling over en viss tid. Eksempler på reproduksjonsproblemer er paringsvansker, infertilitet, fødselsproblemer, redusert antall valper i kull og at tisper mangler evne til å ta seg av valpene sine.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Sett opp tydelige og konkrete mål for rasen. Lag et tydelig skille på hva som er kortsiktige mål og hva som er langsiktige mål. Angi gjerne tidsperspektivet for når målene skal være nådd. Angi også om dette kan måles eller registreres for å kunne vurdere om målene blir nådd. Det er viktig at målene er realistiske og gjennomførbare.

Prioritering og strategi for å nå målene

Hvis det er flere mål innen helse, angi hvorvidt noen av målene skal prioriteres høyere enn andre, og velg hva det skal fokuseres på i nær fremtid. Lag også en strategi for hvordan målene konkret skal nås.

Mentalitet og bruksegenskaper

Jaktprøver, bruksprøver og mentaltester

Hvis aktuelt, hva fremholdes oftest som bra og mindre bra? Har situasjonen endret seg over tid?

Mentalitet og bruksegenskaper i forhold til rasestandarden

Hvordan er mentaliteten og bruksegenskapene hos rasen i forhold til rasestandarden? Har situasjonen endret seg over tid?

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Sett opp tydelige og konkrete mål for rasen. Lag et tydelig skille på hva som er kortsiktige mål og hva som er langsiktige mål. Angi gjerne tidsperspektivet for når målene skal være nådd. Angi også om dette kan måles eller registreres for å kunne vurdere om målene blir nådd. Det er viktig at målene er realistiske og gjennomførbare.

Prioritering og strategi for å nå målene

Hvis det er flere mål innen mentalitet og bruksegenskaper, angi hvorvidt noen av målene skal prioriteres høyere enn andre, og velg hva det skal fokuseres på i nær fremtid. Lag også en strategi for hvordan målene konkret skal nås.

Atferd

Atferdsproblemer

Dette punktet er tenkt litt uavhengig av rasestandard og bruksegenskaper, men som en beskrivelse av hvordan hundene fungerer i hverdagen. Det er viktig at hundene fungerer godt som familiehunder, både i familien og i samfunnet for øvrig. Det er en rekke atferdsproblemer som går igjen, og det er uten tvil en arvelig komponent i mye av dette. Er rasen overrepresentert med hensyn til enkelte atferdsproblemer? Har situasjonen endret seg over tid?

Listen over mulige atferdsproblemer er lang, men eksempler på problemer er separasjonsproblemer, aggresjon/utagering overfor andre hunder, aggresjon overfor mennesker (enten i familien eller overfor fremmede), ikke stuerene hunder, engstelse, stress, bjeffing osv.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Sett opp tydelige og konkrete mål for rasen. Lag et tydelig skille på hva som er kortsiktige mål og hva som er langsiktige mål. Angi gjerne tidsperspektivet for når målene skal være nådd. Angi også om dette kan måles eller registreres for å kunne vurdere om målene blir nådd. Det er viktig at målene er realistiske og gjennomførbare.

Prioritering og strategi for å nå målene

Hvis det er flere mål innen atferd, angi hvorvidt noen av målene skal prioriteres høyere enn andre, og velg hva det skal fokuseres på i nær fremtid. Lag også en strategi for hvordan målene konkret skal nås.

Eksteriør

Eksteriørbedømmelser

Hva fremholdes oftest som bra og mindre bra? Har situasjonen endret seg over tid?

Overdrevne eksteriørtrekk

Finnes det overdrevne eksteriørtrekk som innebærer risiko for helseproblem hos rasen? Står rasen oppført på listen over raser som observeres med hensyn til risiko for overdrevne eksteriørtrekk (Rasespesifikke dommeranvisninger – BSI)? Hvis ja, på hvilke områder? Finnes det andre eksteriørtrekk som man bør være oppmerksom på, enten fordi de utgjør et problem per i dag eller fordi det potensielt kan bli et problem hvis det utvikler seg i feil retning?

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Sett opp tydelige og konkrete mål for rasen. Lag et tydelig skille på hva som er kortsiktige mål og hva som er langsiktige mål. Angi gjerne tidsperspektivet for når målene skal være nådd. Angi også om dette kan måles eller registreres for å kunne vurdere om målene blir nådd. Det er viktig at målene er realistiske og gjennomførbare.

Prioritering og strategi for å nå målene

Hvis det er flere mål innen eksteriør, angi hvorvidt noen av målene skal prioriteres høyere enn andre, og velg hva det skal fokuseres på i nær fremtid. Lag også en strategi for hvordan målene konkret skal nås.

Oppsummering

Prioritering av viktige kortsiktige og langsiktige mål

I hundeavl er helheten viktig. Det er mange hensyn å ta, og det kan fort bli mange mål å jobbe mot. Det er derfor viktig å plukke ut noen viktige mål som fortjener ekstra fokus. Hundens helse og velferd skal alltid prioriteres, i tillegg til mål som er viktig for å nå det overordnede målet for rasen.

Plan for videre arbeid i klubben

RAS er et viktig dokument, og det legges ned mye arbeid for å få laget dette. Det er derfor viktig at den gjøres tilgjengelig og at den brukes aktivt. Klubben skal lage en plan for å sikre oppfølging av mål og strategier. RAS skal evalueres hvert år og revideres hvert femte år. Det er ønskelig at det overordnede målet og de langsiktige målene ikke endres for ofte og for mye, mens de kortsiktige målene og strategien for å nå målene jevnlig bør gjennomgås.

Ta gjerne kontakt for mer informasjon og ved eventuelle spørsmål.

Med vennlig hilsen
NORSK KENNEL KLUB

Kristin Hammer Aukrust
Veterinær/avlskonsulent

E-post: kristin.aukrust@nkk.no

NORSK SHIBA KLUBB ØNSKER ALLE GOD JUL OG GODT NYTT ÅR

HIME & UMEKO

Gro Mandt
5038 Bergen
958 33 427
gro.mandt@bm.uib.no

ØLENSKJOLD

John Aareskjold Tjøtta
Bryne
920 16 327
www.olenskjold.com

KATSUMOTO

Laila Nagel
3092 Sundbyfoss
3305 8883 / 916 68 579
www.litenhund.com

SUTAMUROKU

Lena Sonefors
S 590 54 Sturefors,
Sverige
www.sutamuroku.com

MITSU OG AICHA

Lone Filipsen
9015 Tromsø
hfilips@online.no

QANNIK

Christin Aarkvisla
2364 Nærøset
416 18 757
christin@woff.no

HEIKI & AIKO

Terje Tomtum
2451 Rena
916 02 373

AK-INU-BA

Lisbeth Høyem & Geir Aasheim
7710 Sparbu
917 16 284
www.akinuba.no

SAKURA

Mildrid & Sverre Kjølbi
7760 Snåsa
7415 2816
skjolbi@online.no

OKURIMONO

Sandra Janzso
1407 Vinterbro
473 99 069
www.kennelokurimono.com

SUMO & TAIHO

Ann Margot Whyatt
& Steinar Vatne
5031 Bergen
920 30 772

LILLE MY & MIO

Terje Håheim & Heidi I Grønodd
1727 Sarpsborg
918 25 497
terje@haaheimconsulting.no

SHIBATROLL

Birte Blomli, Gullborg & Eirik Knudsen
5232 Paradis
928 59 411 / 926 05 075
www.shibatroll.com

TATSUMAKI

Inger Merete Ingebrigtsen
7340 Oppdal
915 24 838
www.gewimi.com

NEGI-INU

Wenche Ulleberg-Bøhmer
Nannestad
953 06 671
www.negiiinu.com

HABAGOU

Bente K & Kim Pedersen
4879 Grimstad
3704 1534 / 993 85 748
www.123hjemmeside.no/kennelhabagou

KUROJO

Lise Kommisrud & Bent Jaabæk
2092 Minnesund
916 87 047
www.kurojo.com

ENERHAUGEN

Jorunn Kvalheim & Christen Lang
5035 Bergen
5595 1701 / 909 81 295
www.enerhaugen.net

ISO & KOSAME

Harriet & Torstein Gleditsch
Webmaster & Styremedlem
1453 Bjørnemyr
torstein@gleditsch.net

NORSK SHIBA KLUBB 15 ÅR I 2013!

DET PLANLEGGES OPPDRETTERKONFERANSE, JUBILEUMSUTSTILLING OG KLUBBHJELG MED JUBILEUMSFEST!

Følg med på www.norskshibaklubb.no

KENNEL KATSUMOTO

Laila Nagel

Engnesveien 31, 3092 Sundbyfoss

Telefon: 33 05 88 83

Mobil: 916 685 79

E-post: l-nag@online.no

Web: www.litenhund.com

Født 13/11-12 2 hanner, 1 rød og
1 black&tan, 2 røde tisper
Far: Kentaro Go Shun'you Kensha
Mor: Willemo's Harumi

KENNEL ENERHAUGEN

Jorunn Kvalheim & Christen Lang
Sandviksveien 173, 5036 Bergen

Mobil: 901 43 860 (J.K)

Mobil: 909 81 295 (C.L)

E-post: chr-lan@online.no

Web: www.enerhaugen.net

Født 4/11-12 3 røde hanner, 1 rød
tisper
Far: Honto-No Daimaruou
Mor: Natsuhime av Enerhaugen

KENNEL SHIBATROLL

Eirik og Gullborg Knudsen,

Birte Blomli

Østre Hopsvei 16, 5232 Paradis

Mobil Gullborg: 9285 9411

Mobil Birte: 9260 5075

E-post: g.r.knuds@gmail.com

Web: www.shibatroll.com

Født 13/10-12 1 rød hann, 1 rød
tisper
Far: Ejiro Incipita Nova
Mor: Shibatroll's Anitra

VINTERSTEMING FRA OPPDAL (Foto Inger M Ingebrigtsen)

Snille? Klart vi har vært snille...

RETUR: NSK v Christen Johansen
Astrids Gate 49, 1706 Sarpsborg